

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA IN ŠOŠTANJSKEGA OKRAJA

Organizacije Zveze komunistov in SZDL okraja Celje in Šoštanj združene

Za predsednika začasnega OO SZDL obeh združenih okrajev je bil izvoljen tov. Simonič Franc, za sekretarja pa tov. Jaka Zen

V soboto je bil v Celju zelo važen dogodek, ki bo zelo pospeševalno vplival na razvoj ustanavljanja komun v budoči celjski skupnosti komun.

V dopoldanskem urah je bila v dvorani Sindikalnega doma seja komitejev okraja Celje in Šoštanj. Seje se je udeležil tudi član CK ZKS tovariš Viktor Avbelj.

Da bi bili člani obeh komitejev seznanjeni o stanju in problemih na področju obeh, doslej ločenih komitejev, sta oba sekretarja v kratkih poročilih najvažnejše stvari obrazložila.

IZ POROČILA SEKRETARJA OK ZKS CELJE TOV. SIMONIČA

Uvodoma je tov. Simonič na kratko navedel organizacijsko stanje okrajnega komiteja. Na področju okraja Celje je 3400 članov ZK, ki delujejo v 16 občinskih komitejih, 9 tovarniških komitejih, dalje v 84 osnovnih organizacijah in 42 organizacijah ZK mestne občine Celje.

Dejal je, da je med temi organizacijami seveda velika razlika v delavnosti, pa tudi v politični trdnosti in zavesti. So dobre in slabe organizacije. Predvsem tiste organizacije ZK, ki so ločene od industrijskih središč, ki združujejo predvsem komuniste na vasi, so razmeroma slabše od drugih. Nekatere organizacije zaradi takih odnosov in sestava niso v stanju voditi odločno politiko, še slabše, so na repu socializmu nasprotno dejavnosti, ali pa kot na Vranskem, celo na čelu nazadnjaških prizadevanj.

Drugače so organizacije ZK in njihovi člani v glavnem dobro opravili svojo dolžnost ob raznih nalogah, zlasti ob proslavi na Osmoženem in v razpravah o komunah. Morda so te razprave zadnji čas nekoliko prehitro začele pesati, čeprav ta naloga še daleč ni zaključena.

Navedel je, da so osnovne slabosti v delu organizacije ZKS v tem, da sprejemajo razmeroma malo novih, predvsem mladih članov. Tudi socialni sestav organizacij ne odgovarja, saj je v organizacijah pol nameščencev, pol delavcev. To kaže, da bo treba posvetiti več pozornosti rekrutiranju kadrov v ZK iz vrst delavstva. Dalje je šibka točka v delu ZK ideološko delo, ki ga je predvsem v delavskih vrstah izrazito premalo. Govoril je še o problemih v prosveti in nekaterih drugih vprašanjih.

IZ POROČILA SEKRETARJA OK ZKS ŠOŠTANJ TOV. JAKOBA ŽENA

Sekretar OK ZKS Šoštanj tov. Jakob Žen je v poročilu navedel, da je na področju okraja okoli 700 članov ZK vključenih v 26 osnovnih organizacij. Občinske komiteje imajo samo v Šoštanju, Velenju in Nazarju.

Za šoštanski okraj je značilno, da je geografsko in tudi gospodarsko ločen na dva dela, na Saleško in Zgornjesavinjsko dolino. Medtem, ko je prva pretežno industrijskega značaja, vsaj kar se narodnega dohodka tiče, je drugi del izrazito kmečki, gozdno gospodarski. Med tema dvema dolinama je vedno bila nekaka tekmata, tako da se je »ljubosumje« včasih prijemalo že članov ZK. Enostavno eni druge v njihovih problemih ne morejo dobro razumeti. Velike težave imajo organizacije ZK v Šoštanju predvsem zaradi malomeščanstva, katerega posledica je politično gospodarska nezainteresiranost. V glavnem pa so organizacije ZK odigrale svojo vlogo in obdržale vodstvene položaje v družbeno političnem življenju v okraju.

Kar zadeva komune, je bilo kaj lahko. Obe dolini je bilo itak treba vedno držati skupaj, medtem ko prebivalstvo Zg. Savinjske doline že od nekdaj teži k Celju, seveda tudi Saleška. Zatorej tu ne bo nobenih posebnih problemov glede formiranja komun, razen internega problema Gornjesavinjčanov, ki se še prerekajo kje naj bi bil sedež komun.

V razpravo je posegla tudi tov. Olga Vrabčičeva, sekretarka MK ZKS Celje, ki je govorila predvsem o ideološkem delu v organizacijah, potrebah tega dela in načinu, kako bi to vrzel čimprej izpolniti.

Sestanek ni obravnaval širših problemov zaradi tega, ker je bila za dvanajsto uro sklicana seja obeh OO SZDL in so težje razprave odložili za ta širši delokrog.

Izvolili so nov začasni komite, ki bo do novih volitev izvrševal naloge ko-

miteja obeh združenih okrajev. Soglasno so bili v začasni komite izvoljeni člani sekretariata obeh dosedanjih OK ZKS, in to: Jaka Zen, Uliuh Tone-Kristl, Podbratnik Franc, Gušič Ivan, Olga Vrabčičeva, Franc Simonič, Riko Jerman in Cvenk Miran.

Viktor Avbelj o vprašanju cen

K razpravi se je prijavil tudi ljudski poslanec in član CK ZKS tov. Viktor Avbelj, ki je poleg drugih problemov zelo živo obrazložil tudi vzroke nenormalnega stanja politike cen in mestoma slabega proizvodnega učinka. Dejal je, da je več vzrokov za tako stanje. Že nekateri instrumenti naše gospodarske politike zahtevajo čimprejšnjo izmenjavo. Dalje je industrija v glavnem stremela za dosego finančnega plana, namesto da bi istočasno skrbela za porast proizvodnje, razen tega so podjetja letos res veliko preveč razmetavala denarna sredstva. Tako so nastali denarni viški, ki nimajo kritja. Ta denarna sredstva bo treba vzeti iz prometa.

Tudi trgovina ima svoj delež pri porastu cen. Morda ne toliko posredovalna trgovina, torej maloprodaja, pač pa trgovina od proizvodnje do grozistov in nekoliko tudi od tu do maloprodaje. Ni pa res, da bi trgovina bila popolnoma

nedolžna. Trgovina se gre že preveč trgovino, pa premalo socialistično trgovino. Naj bo njena krivda večja ali manjša, prav je, da čuti nad sabo budnost delovnega ljudstva, kontrolo potrošnikov, to ji ne more škodovati pri »obujanju« zavesti, da tudi trgovina mora služiti interesu delovnega ljudstva, je dejal tov. Avbelj. Naglasil je tudi, da sedaj najrazličnejši forumi v posebnih komisijah proučujejo to vprašanje in da bo v najkrajšem času po vsej državi sprožena učinkovita akcija proti takim nezdavnim pojavom.

Ko je bila razprava končana, so izvolili 16-članski začasni Okrajni odbor SZDL za oba okraja, ki bo do novih volitev opravljal dolžnosti vodstva organizacij na področju budoče celjske skupnosti komun. Za predsednika tega začasnega OO SZDL je bil izvoljen tov. Simonič Franc, za sekretarja pa tov. Jaka Zen.

Franc Simonič o problemih ustanavljanja komun

Ker je vprašanje ustanovitve komun v celjskem okraju zelo aktualno spričo številnih sestankov in zborov volivcev, na katerih naši ljudje živo razpravljajo ter odobravajo čim hitreje ustanavljanje komun, je uredništvo zaprosilo sekretarja Okrajnega komiteja ZKS Celje tov. Franca Simoniča, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

Tovariš Simonič se je z veseljem odzval naši prošnji ter odgovoril na postavljena vprašanja takole:

Znano je, da v celjskem okraju zelo živo razpravljajo o vprašanju v zvezi ustanavljanja komun. Ali bi nam hoteli povedati, kako potekajo zbori volivcev in kako ljudje dojemajo pomen, vsebino ter koristi, ki jih bo imela skupnost od komun? (Komuna ni samo — niti predvsem — oblastveni organ, temveč predvsem družbeni organ, ki bo omogočil »odmiranje« organov oblasti. — Op. F. Simoniča.)

O komunah pri nas na terenu zelo na široko z volivci razpravljamo že več kot tri mesece ter smo prav zaradi tega

v tem času že dokaj dobro razčistili glavne probleme v zvezi z ustanavljanjem komun. Zelo močno, posebej se na zadnjih sestankih, prihaja do izraza prepričanje, da je potrebno čimprej na področju okraja pristopiti k uresničevanju komun. Razvitejši in delavnostnejši občine, kot so Zreče, Konjice, Dobrna, Rogaska Slatina, Smarje, predvsem pa Zalec in večina občin v Savinjski dolini — da ne omenjam Šoštanja, Velenja in Mozirja na področju OLO Šoštanj itd., so že vse letošnje leto zahtevale od OLO večje pravice, opozarjale na zaviranje samoupravljanja ter bile seveda pripravljene poleg večjih kompetenc prevzeti tudi celo vrsto novih nalog. Take tendence je vsekakor še posebej vzpodbujal položaj, ki ga v letošnjem letu po združitvi obeh celjskih okrajev zavzema Mestna občina Celje. Ta je namreč tudi po združitvi v enotni okraj držala v glavnem vse kompetence v odnosu do državljanov, podjetij, ustanov in organizacij, ki jih je imela prej kot samostojen okraj.

V razpravah z ljudmi se vedno bolj kažejo želje in zahteve, da naj volivci

več sodelujejo pri odločanju o važnejših stvareh na področju gospodarstva in prosvete, pa tudi zdravstva, posebej pa še seveda v tistih, ki se ljudi na

Takšna človekoljubnost in tovarištvo sta mogoča le v socialistični družbi

Ko je letos Celje zadela težka elementarna nesreča in ko so delovni ljudje utrpeli velike škodo na svojem imetju, so se delovni ljudje vse naše ožje in širše domovine nesebično postavili v službo pomoči vsem ponesrečencem in oškodovancem. Velik delež pri sredstvih s katerimi je bila vsaj primerno nadomeščena škoda, ki je prizadela delovne ljudi Celja, so prispevali ravno člani sindikalnih podružnic v naši domovini.

Pomoč je prišla hitro in je bila izdatna. Sindikalno vodstvo v Celju je takoj organiziralo komisijske preglede v stanovanjih oškodovancev, ki so kar najbolj hitro dodeljevale pomoč prizadetim. Takih pregledov je bilo nad 2000, v 452 primerih pa so morali pregledati ponovno izvršiti. Pri teh ponovnih pregledih so člani komisije nalezili na 70 primerov, kjer je bila škoda prevelika ocenjena. Mnogim prizadetim je bila škoda v precejšnji meri nadomeščena, v nekaterih celo popolnoma krita. Bili pa so primeri špekulativnosti, ko so posamezniki hoteli izsiliti več odškodnine, kot so bili upravičeni. Take geste so obsojanja vredne, saj bi ta sredstva šla na škodo tistih, ki so bili močno oškodovani, pa niso prejeli dovolj pomoči. Čeprav je od poplave preteklo že precej časa, je na OSS še nekaj prošenj, ki jih bo treba preko RK in množičnih organizacij še reševati in primere pregledati.

Poleg pomoči, ki so jo sprejeli posamezniki, kolektivi in društva, je iz

zbrane pomoči bilo izplačano tudi nekaj najnujnejših poravnav računov, ki zadevajo delovno silo (člani komisij), tiskarske stroške in podobno.

Na kratko objavljamo dohodke, ki so se zbirali v svrhu pomoči prizadetim članom sindikalnih organizacij in društvom, ter okvirne podatke, kako je bila pomoč razdeljena.

Zveza sindikatov Slovenije, to se pravi sindikalno članstvo naše republike, je prispevalo 12 milijonov din. Iz ostalih republik je prišlo 2 milijona din pomoči. Cinkarna je dala 400.000 din. Tovarna emajlirane posode pa 350.000 din. Skupaj je bilo razpoložljivih denarnih sredstev 14.750.000 din.

Od tega je bilo posameznim oškodovancem izplačano 13.871.220 din. Sportnemu društvu »Svoboda« Celje 190.000 din. Za manipulativne stroške je bilo porabljen 3610 din. Torej je v banki še ostalo 685.170 din. Ta vsota bo še porabljena za iste svrhe kot doslej.

Okrajni sindikalni svet poseduje točne sezname prispele pomoči. V teh seznamih so navedene vse podrobnosti, kdo in koliko so posamezniki in podružnice prispevale. Obenem je tudi seznam razdelitve točno urejen. Te dokumente bo dal OSS vezati v knjigo, kot dokaz nesebičnosti, tovarištva in človekoljubnosti ob elementarni nesreči.

OSS je tudi sklenil poslati Zvezi sindikatov Slovenije in Zvezi sindikatov Jugoslavije zahvalo za pomoč, ki so jo bili deležni celjski poplavljeni.

določenem področju neposredno tičejo. Spričo take situacije je seveda razumljivo, da so v večini krajev našega okraja, ljudje že na prvih sestankih z velikim zanimanjem in razumevanjem sledili tolnačenju in živahno razpravljali o problemih družbenega samoupravljanja in ustanavljanja komun.

Bili so seveda tudi primeri, kjer razprava ni tako lepo potekala in kjer razprave niso bile tako plodne. To pa je bilo predvsem v primerih, ko bistvo komun ni bilo pravilno in dovolj razumljivo pojasnjeno in v par primerih, ko so volivcem o komunah govorili ljudje, ki se s komunami niso strinjali, ali pa sami bistva niso razumeli.

Na prvih sestankih je bilo precej primerov, da so se razvijale dolge in čisto žolčne razprave o razprostranjenosti posameznih komun in o budočih centrih komun, kar se je pa s ponovnimi sestanki temeljito popravilo. Znano je tudi, da so bile močne težnje gospodarsko manj razvitih predelov, da bi se vgi — ne oziraje se na oddaljenost in velikost — vezali na gospodarsko razvite centre, kar posebej velja za predale v okolici Celja, toda vse to je seveda razumljivo.

So bili morda primeri, da mnenja volivcev v nekaterih krajih niso bila istovetna z obojenim mnenjem in linijo članov SZDL.

Mislim, da vprašanje samo ni v celoti v redu postavljeno. Namerno ni bilo govoriti o neki posebni liniji, ki bi jo v zvezi s formiranjem komun imeli člani SZDL. Ko smo začeli z razpravami, smo predvsem želeli prikazati potrebo za (Nadaljevanje na 2. strani.)

Pogled na svet

Ameriške volitve so pritegnile pozornost vsega sveta, saj mu ni vseeno, kakšno je javno mnenje v državah ob Mississippiju. Napovedi so se uresničile, demokrati so zmagali, v predstavnikištem domu imajo absolutno večino, v senatu pa večino enega glasu, kar zadostuje, da bodo dobili pod svoje nadzorstvo vse senatske odbore in pododbore. Ne smemo sicer pretiravati pomena tega rezultata, ne smemo ga pa tudi podcenjevati. Zunanja politika se verjetno ne bo kaj prida spremenila, vsaj čez noč ne, pravijo pa, da bo na stranju precej drugačna. Obrambni minister Wilson najbrž ne bo več zmerjal brezposelnih delavcev s psi, ki »sede in cvilijo«, namesto da bi »šli po svetu in kaj ulovili.« Mc Carthy bo izgubil zaledje, ki ga je imel v mnogih prenapetih senatorjih, ki so od Eisenhowerja tudi javno terjali, naj se poda v križarsko vojno zoper SZ in Kitajsko. London si obeta celo takojšnjo spremembo nestrpnega stališča ZDA v politiki na Daljnem vzhodu, narodi ki jih davi socialna stiska pa pričakujejo da bodo zasijale milejše zvezde fondu za razvoj zaostalih dežel. Naključje je hotelo, da so se v ZDA volitve izšle prav za 21-letnico diplomatskih stikov s SZ, stikovi, ki so se po Hughesovem nastopu leta 1924 s težavo uveljavili, ker je Ameriko takrat razburjala »rdeča nevarnost« prav tako kakor ta čas »protikomunistična mrzljica«. Dogodki so se potem drugače razvijali, kakor je obetal tedaj Hoover, in verjetno se bo tudi zdaj drugače, kakor pa si zamisljajo preneti branitelji »svobodnega sveta«, ki jih ni prav nič sram »svobodnih« volitev v Guatemali, kjer se je čez noč nardušilo za Castilla kar 96% tamkajšnjih volivcev. Ali ne bi taka demokracija shajala lepše brez takih smešnih volitev? Amerika Dreiserja, Steinbecka, Millerja, Fasta, Upsona in Lewisa Sinclairja gotovo ne more biti ponosna nanje, pa tudi Knowlandova in Dullesova bi utegnili dobiti spodobnejše figuro pero za nasilje, ki se v imenu svobode vrši nad filipinanci v Srednji Ameriki.

Vrsta pisanih dogodkov se je zvrstila v preteklem tednu: Indija je doživela lep uspeh, saj je brez hujšega boja dobila Pondicherry, ki je bil 240 let francoska kolonija. Sporazumeli so se, prepisali, sicer pa bistvenih sprememb indijska vlada niti terjala ne bo. Indija ima mnogo težav, iz katerih bi se rada samostojno izklopala. Ni ena od zadnjih kmečkih vprašanj, poglavito vprašanje slehernega naroda. Indijska policija je pretekli teden streljala na kmete, ki so zase terjali neoddelano vlepsestniško zemljo. V Teheranu teden za tednom stopajo pred sodišče oficirji in civilisti, ki so se v prejšnjih letih zamerili zaprtim monednu, ki sedi spet na perzijskem prestolu. Glave padajo zaradi sodelovanja s širano Tudeh. V Tunisu, Alžiru in Maroku se vrste atentati, s katerimi hoče Arabska liga dokazati vsemu svetu, da je potekel rok francoski oblasti na južnih obalah Sredozemskega morja. Mendès-France obljublja, da bo tudi to uredil tako, kakor je za ugled Francije potrebno.

Topniški in letalski dvoboj med LR Kitajsko in Kuomintangom na Formozu se je spet začel. Ni sicer nevarnosti, da bi se razširil v spopad dveh armad. Toda vprašanje ravnotežja v vodah Kitajskega morja je tako pereče, da propadli hegemon, bogatin Čangkašjek še vedno lahko računa na potuho tistih, ki si ne morejo misliti, da bi 600 milijonov Kitajcev ne gnojilo več njihovih njič.

V Egiptu se Naser še vedno bori z Muslimanskimi brati, ki so formalno sicer kapitulirali, ne morejo pa pozabiti lepih starih časov in se zato upirajo egiptovskemu kemalizmu Naserja in Nagiba.

SZ ponuja razgovore štirih, Zapad jih načelno sprejema, toda pod pogojem, da SZ pokaže resnično voljo do rešitve nemškega vprašanja in do podpisa avstrijske državne pogodbe. To sta dve hudi, verjetno kar prehudi vprašanji. Glede atomske oborožitve so se zdaj nekako zedinili, toda še vedno se govori o tajnih poskusih z atomsko bombo celo na področju Južnega tečaja.

Naša soseda Italija kaže nekaj resnih znamenj, da hoče sodelovati z nami. V Trstu brani dvojezičnost pred poizkusi mislinov (kar naj bi bil najnovejši naziv italijanskih fašistov, pristašev MSI — movimento sociale italiano), v Rimu pa so dokaj energično zatrli nastop italijanskega Mc Carthyja poslanca Tognija, ki bi rad napolnil s strahom pred »rdečo nevarnostjo« že itak zmehčano italijansko javno mnenje.

Naša severna soseda pa je v preteklih dneh branila svojo državnost pred bonksimi juristi, ki še priznavajo hitlerjevske zakone in štejejo Avstrije za nemške državljanke. Ta juristični spodresek, ki pa v resnici razgalja pravo miselnost Adenauerjeve Nemčije, je v danem trenutku koristil samo pristašev VdU (Zvezi neodvisnih), to je častilcem fihrerja in velenemškega šovinizma, ki so pa pri zadnjih volitvah izgubili več kot polovico glasov. Če v luči teh stvari gledamo na naše severne sode, se nam ne zdi prav nič čudno, če je francosko-nemško sodelovanje ponovno naletelo na steno, ki se imenuje — Posaarje. T. O.

Ustanovljena je Zadržna hranilnica in posojilnica v Celju

Na sejah upravnega odbora OZZ v Celju so že dolgo razpravljali o nujni potrebi ustanovitve Zadržne hranilnice in posojilnice v Celju. Te dni pa je prišlo do uresničenja te zamisli, ko so se v dvorani OLO zbrali številni delegati kmetijskih zadrž iz območja OZZ Celje in Šoštanj. Občnega zbora sta se udeležila tudi direktor Narodne banke, centralne LRS Ljubljana tovariš Avbelj Pavle ter sekretar OK ZKS tovariš Simončič Franc.

Razlogov, ki so narekovali ustanovitve Zadržne hranilnice in posojilnice, je bilo več. Naše podeželje, predvsem pa naš kmečki človek je težko prišel v stik s posojilnico ali centralo Narodne banke, ki je imela trdno v rokah vseden trg. Zlasti so se pokazale težave pri dajanju kredita privatnikom, če so si hoteli urediti gospodarska posojila ali kaj drugega. Prav tako pa so se tudi zadržniki često oglašali na OZZ z željo, da dobijo tu posojilo za krajšo dobo, česar Narodna banka po svojih strogih predpisih vselej ni mogla ustrediti. Za celjsko področje se je zlasti v Savinjski dolini, predvsem pa pri hmeljarjih, pokazala potreba večje elastičnosti pri dajanju kreditov. Tako je prva zamisel po ustanovitvi zadržnega denarnega zavoda prišla prav iz vrst hmeljarjev, ki so iz leta v leto imeli silne težave pri kreditih za gojenje hmelja. Enake želje pa so imeli tudi zadržniki drugih področij. Zaradi tega je gospodarski razvoj zadržništva v našem in sosednjem šoštanjem okraju vedno bolj težil po zahtevi lastnega denarnega zavoda.

Ker so predpisi Narodne banke takdi, kot jih zahteva splošno gospodarsko stanje v državi, večkrat banke res niso mogle v zadostni meri zadostiti potrebam zadržništva. Ko pa bodo imeli zadržniki lastni denarni zavod, bo izvoljeni upravni odbor z njim pametno gospodaril, in sicer tako, kakor bodo narekovala potrebe zadržništva. Upravni odbor bo imel večjo možnost in med zadržniki bolj pregled, da bo lahko upošteval posamezne potrebe kreditiranja tako zadržnim organizacijam kot privatnikom. Vodstvo hranilnice in posojilnice bo imelo tesne stike z zadržno mrežo na terenu, ko bo od zadržnih funkcionarjev pri posameznih kmetijskih zadržah dobivalo podatke, kateri privatni kmet je vreden in potreben kredita. Vsak denar pa bo moral biti naložen tako, da bo končno koristil skupnosti.

Kot je znano, bodo v letu 1955 dana

ogromna sredstva za pospeševanje in dvig kmetijstva. Prav pri tem pa bodo imele zadržne hranilnice in posojilnice veliko vlogo, saj bodo delale neposredno z zadržniki.

Osnovna naloga zadržne hranilnice in posojilnice bo torej v pospeševanju denarnega varčevanja kmečkega prebivalstva odobravanju obratnih in investicijskih kreditov zadržam — kakor tudi privatnim kmetovalcem — ter v zbiranju vseh prostih sredstev zadržnih organizacij.

Pristop v zadržno hranilnico in posojilnico je povsem prostovoljen. Člani so lahko vse zadržne organizacije, ne pa zasebniki. Brez dvoma bodo kot članice pristopile vse kmetijske zadrže celjskega in šoštanjkega okraja.

V živahno razgibanj razpravi so se delegati in zastopniki kmetijskih zadrž zanimali še za vrsto problemov oziroma nejasnih vprašanj okrog nove hranilnice, kot na primer, kakšen je okvir neomejenega jamstva, kako bodo jamčili privatniki, kako je zamišljeno nadaljnje poslovanje hranilnih odsekov pri kmetijskih zadržah itd. Nejasna vprašanja so točno pojasnjevali tovariši dr. Pavlič, Avbelj in Hlastec.

Ustanovni občni zbor je pozdravil tudi sekretar OK ZKS tov. Simončič, ki je poudaril bistvene razlike med sedanjo zadržno hranilnico in posojilnico ter med nekdanjo »Reifeisnovko«. Podčrtal je nujno potrebo dajanja denarnih sredstev za dvig kmetijske proizvodnje in dejal med drugim: »Če hočemo, da bo delovni človek dobro živel, moramo dvigati celotno gospodarstvo, tako industrijo kot kmetijstvo. Da bi se družbeni standard hitreje dvigal in se kmet bolj povezal s skupnostjo, ustanovljamo danes lasten denarni zavod.«

Novo ustanovljena hranilnica in posojilnica bo imela za enkrat 85 članov, med njimi sta kot članici tudi OZZ Celje in Šoštanj. Delegati so po obraziloviti soglasno sprejeli pravila Zadržne hranilnice, kandidacijska komisija je predlagala v upravni odbor 6 članov iz celjskega, 3 pa iz šoštanjkega okraja. Predlog so navzoči soglasno potrdili. Končno je bil sprejet še predlog, da se sme hranilnica zadolžiti do vsote 350.000.000 din.

Odpadni SVINEC kupimo vsako količino po najvišji ceni.
Odpadpromet Laško

Franc Simončič o ustanavljanju komun celjskega in šoštanjkega okraja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ustanavljanje komun na našem področju in pa vlogo, ki bi jo komun naj imela. Izhajali smo iz tega, da je zaradi poglobljanja socialistične demokracije, zaradi uspešnejšega samoupravljanja, predvsem potrebno, da čimprej začnemo z ustanavljanjem komun. Že prvi sestanki pa so nam pokazali, da ljudje želijo na teh sestankih zelo konkretno razpravljati o komunah, pa tudi kako velike bi naj bile, katere kraje naj bi povezovali in kje naj bi bili centri. To nas je seveda prisililo, da smo že kaj kmalu tudi v tem pogledu morali imeti določeno stališče. Zato smo po temeljitih, na osnovi že danih predlogov iz terena, in v živahni razpravi na seji Okrajnega odbora SZDL osvojili stališče, da bi ustanovili na področju sedanjega celjskega okraja sedem komun, prav tako kot so v Šoštanju na seji Okrajnega odbora SZDL osvojili predlog za dve komun na svojem področju. Pred tem se je za področje celjskega okraja govorilo celo za pet komun. S takim predlogom okrajnega odbora SZDL smo šli na teren in take predloge obravnavali s članstvom SZDL oz. z volivci na zborih volivcev. Razumljivo je, da so ti predlogi doživeli določene spremembe, toda prav konkretni predlogi so omogočili mnogo konkretnije razpravljanje in prisilili naš aktiv, da se je dobro pripravil na sestanke in znal osnovna načela družb. samoupravljanja prilagajevati.

Poznano pa je že, da nekateri odzgovni člani Občnega LO in Občnega odbora SZDL na Vranskem in deloma v Šmarju niso hoteli razumeti bistva komun, niti niso hoteli razpravljati o predlogih Okrajnega odbora SZDL, temveč so stvari na terenu po svoje tolmačili. To tolmačenje pa je bilo tako, da so se naši ljudje komun bali oziroma so na temelju takih tolmačenj mislili, da bodo v samoupravljanju in gospodarstvu z ustanovitvijo komun izgubili še to, kar so doslej imeli. Moram pa reči, da nam tudi te stvari niso škodovala. Temeljitje smo se pomenili z ljudmi, mnogo smo na teh naših sestankih zaradi tega govorili o socialistični demokraciji, o vlogi subjektivne sile, razčistili smo naše organizacije in jih začeli utrjevati.

Znano je, da so volivci na Vranskem nasprotovali združitvi njihove občine k Savinjski komun, kar daje videz dokaj nizke zavesti tamkajšnjih ljudi. Tovariš Boris Kraigher je pred kratkim v svojem govoru o komunah v Ljubljani naglasil, da ne kaže siliti ljudi v komun tam, kjer socialistična zavest

še ni dovolj razvita. Kakšno je Vaše mnenje v zvezi s tem?

Ponovno smo ugotovili staro resnico, da so naši delovni ljudje dobri, da si želijo še hitrejši razvoj, da so pripravljeni po svojih močeh prispevati za nadaljnjo krepitev socialističnih odnosov, da pa še vedno imajo nekaj slabštev, ki včasih zaradi naše nebudnosti uspevajo begati naše ljudi. Na Vranskem in še v nekaterih krajih pa se je tudi ob tej priliki pokazalo, da naše organizacije in oblastveni organi še vedno niso v najboljših rokah.

Govorili o siljenju ljudi v komun na našem področju, bi bilo zelo težko. Saj so bile te razprave tako široke in demokratične, da se je ta demokracija ponekod že izkoriščala s strani ljudi, ki ne želijo našim delovnim ljudem sreče in napredka. Pomislili pa smo seveda o tem in povedali svoje mnenje, ali ima ena slaba občina (primer Vransko in Šmarje), in to razmeroma zaostala, možnost za delo kot komun?

Zelo izrazito pa se je pokazalo ob vseh teh razpravah, kako važna je zavest naših ljudi — in kako veliko vlogo bo pri formiranju in posebej še pri delu komun imela prav socialistična zavest naših ljudi. Če bi vsi naši delovni ljudje do kraja razumeli, da se jim s komunami daje v upravljanje v glavnem vse družbeno dogajanje in vodenje gospodarstva, da bomo prav s samoupravljanjem v komunah lahko mnogo boljše izkoristili vsa naša razpoložljiva sredstva in tudi vse možnosti, skratka, da bomo prav s komunami oziroma z okrepljenim družbenim samoupravljanjem lahko uspešneje premagovali celo vrsto težav na poti v socializem, potem bi zahteva po komunah bila še močnejša in še enotnejša. Toda tako pričakovanje bi bilo, — če nič drugega vsaj nerealno.

Ali so kje v okraju že razpravljali tudi o Statutu komun in bi nam morda povedali, kakšne so glavne značilnosti Statuta?

Pri OLO Celje in Šoštanj imamo komisijo, ki izdeluje predlog statuta za komun in okraj (skupnost komun) na osnovi predloga zveznega Izvršnega sveta — in na osnovi naših razprav, toda tu je še doslej razmeroma najmanj storjenega. Razumljivo pa je, da bomo statute lahko izdelali predvsem takrat, ko bodo komun pričele delovati, sedaj ob ustanavljanju pa bomo morali seveda predvsem upoštevati osnovna načela samoupravljanja, ter upoštevati zakon in obstoječe predpise o delu ljudskih odborov. Razumljivo je, da moramo statute prilagajevati konkretnim prilikam in pogojem.

Vsi pogoji v okraju so v glavnem dozorili za čim hitrejšo ustanavljanje ko-

Seminar za kandidate pred strokovnimi izpiti

V današnjem času, ko se naše družbeno življenje iz dneva v dan izpopolnjuje, ko zaradi tega nastajajo spremembe v naših zakonitih predpisih, je položaj naših uslužbencev v podjetjih in v državnih družbenih ter zadržnih ustanovah postal težji in odgovornejši. Uslužbenec mora kot strokovni in administrativni svetovalec svojih organov obvladati marsikaj, ker je od njegovega

ga znanja in poznavanja obstoječe zakonodaje odvisno ali bodo organi upravljanja in drugi voljeni forumi sprejeli pravilne sklepe in če se bodo le-ti dobro uresničili.

Uslužbenec v državni upravi so tudi dosedaj redno polagali strokovne izpite, dočim je delo na tem področju v gospodarskih podjetjih, po ukinitvi bivših glavnih generalnih direktij, popolnoma zamrlo.

Pomanjkanje strokovne sposobnosti so uslužbenci sami občutili pri dnevnem delu, zato ni nič čudnega, da se je odzvalo na seminar, ki ga je organiziral okrajni ljudski odbor v Celju skupno z mestnim odborom sindikata državnih uslužbencev, zelo veliko kandidatov.

Tečaj bo trajal dva meseca in bo na njem obdelana v glavnem vsa izpitna programska snov, ki jo morajo poznati kandidati za nižje nazive.

Lepo je, da so uslužbenci sami pokazali tak interes za ta seminar, še bolj lepo pa bo, če bodo predavano snov dobro obvladali, tako da bodo v začetku prihodnjega leta lahko brez večjih skrbi stopili pred izpitno komisijo.

Nekaj problemov in stanje obrti v Celju

(Nadaljevanje)

STANJE V PRIVATNEM SEKTORJU OBRTI

Če ne bi bilo posamičnega prilagajanja viška vrednosti s strani privatnega obrtnika, bi morala delovna sila dobiti sorazmerno dejansko ostvarjeni presežni del, ki je za nekolkokrat višji kot plačilo »za delo po čez« in ga je lastnik obrata tudi vkalkuliral v ceno izdelka. Zato so v takih obratih, kjer je zaposlena delovna sila, zelo visoki dobički. Navedli bomo nekaj takih primerov,

Prvi kleparski mojster oz. privatni obrtni obrat	5.640.000,—	24.794.200,—
Drugi kleparski mojster oz. privatni obrat	5.400.000,—	25.024.967,—
Prvi ključavničarski mojster oz. privat. obrt. obrat	2.930.000,—	11.183.614,—
Drugi ključavničarski mojster oz. privat. obrt. obrat	1.020.000,—	8.331.613,—
Precizni mehanik oz. obrat	1.075.000,—	5.300.000,—
Prvi mizarski mojster oz. obrat	2.700.000,—	8.603.000,—
Drugi mizarski mojster oz. obrat	1.060.000,—	5.100.000,—
Tretji mizarski mojster oz. obrat	3.905.000,—	16.400.000,—
Slikarsko-pleskarski mojster	610.000,—	2.300.000,—

kjer so doseženi milijonski zneski dobička.

POJAV MILLIONARJEV V PRIVATNI OBRTI

Navedli smo, da so v privatni obrti doseženi v nekaterih pridobitnih strokah milijonski zneski čistega dobička, kakor tudi prometa, in to predvsem tam, kjer je zaposleno veliko število tuje delovne sile. Tako so doseženi naslednji zneski čistega dobička:

Čisti dobiček din	Promet d/a
5.640.000,—	24.794.200,—
5.400.000,—	25.024.967,—
2.930.000,—	11.183.614,—
1.020.000,—	8.331.613,—
1.075.000,—	5.300.000,—
2.700.000,—	8.603.000,—
1.060.000,—	5.100.000,—
3.905.000,—	16.400.000,—
610.000,—	2.300.000,—

Po gornjem vrstnem redu sledijo še ostali obrtniki z nekoliko manjšim prometom in čistim dohodkom, ki se giblje v višini 300.000 din čistega dohodka do 600.000 din. Poudarjamo, da je tak čist dohodek dosežen le pri tistih 30% obrtnih obratih privatnega sektorja, o katerih bomo še razpravljali.

Iz gornje razpredelnice je razvidno, da je dosežen promet kot čist dobiček visok in se iz te argumentacije da nesporno sklepati o določenih pojavih izrazito kapitalističnega načina poslovanja in kapitalističnih odnosov v tej proizvodnji, zlasti z ozirom na nenormalno visoki čist dobiček, ki ni rezultat »pridnega dela samega obrtnika«, temveč je to presežno delo zaposlene tuje delovne sile in razlik pri ceni raznemu vkalkuliranemu materialu. Cena uslug in proizvodov se ravna po zakonu svobodnega trga, dobiček pa je ustvarjen z družbenim delom, dočim je prisvajanje rezultatov takšne proizvodnje oz. večvrednosti dela individualno, in sicer si ga prilagaja privatni obrtnik kot izključni lastnik osnovnih sredstev in v teku poslovanja svobodno razpolaga s temi sredstvi. Razumljivo je, da obdavčitev teh dohodkov odvzame del teh sredstev. Vendar se tudi z obdavčitvijo ne morejo zajeti vsi ti presežki, ki pripadajo izključno družbi, ker obstajajo mnogi primeri utajevanja in prikrivanja dohodkov. S tem prikrivanjem se hočejo izogniti plačevanju družbenih obveznosti in si neupravičeno prilastiti družbeno imetje in lastnino. Prav v teh konjunkturalnih strokah obrti je prikrivanje realnega dohodka običajno, in sicer na razne načine: pod firmo »slučajnih administrativnih napak« in »pomota«, ter do najobčnejšega utajevanja in prikrivanja računov itd. Vse to dokazuje, da so nekateri obrtniki nasprotni današnjemu družbenemu dogajanju in gospodarskemu družbenemu razvoju in poizkušajo na kakršen koli način in kjerkoli prikriti pred družbo svoje dohodke, da bi s tem plačali manjše obveznosti, četudi so imeli prav do socialističnega sektorja gospodarstva največ teh visokih dohodkov in zelo majhen del iz privatnega sektorja.

DELOVNI OBRTNICI

Na drugi strani obstajajo mali obrtniki, ki si z lastnimi rokami in lastno delovno silo pridobivajo dohodek in tudi družbene obveznosti redno prijavljajo ter plačujejo. Takih obrtnikov, ki lahko imenujemo delovne obrtnike, je v Celju večji del, in sicer jih je 70% od celotnega števila. Le-ti niso v ničemer spremenili način izvrševanja svojih uslug in v večini primerov delajo sami ali zaposlujejo vajenca ali eventualno po enega pomočnika.

Zato je treba delovne obrtnike stimulirati in jim z ekonomskimi ukrepi pomagati, da obdržijo obstoječi način poslovanja. Podpreti je treba posebno tiste, ki delajo z lastno delovno silo in zaposlujejo vajenca. To je mogoče tako, da se jim predpišejo pavšalne davčne obveznosti, določi sorazmerno nižja in ugodnejša davčna osnova itd.

Zborovanje profesorjev in predmetnih učiteljev

Društvo profesorjev in predmetnih učiteljev v Celju je imelo pred kratkim redni občni zbor, ki se ga je udeležilo članstvo celjskega in šoštanskega okraja. Kot gostje so prišli na ta zbor delegati sorodnih organizacij prosvetnih delavcev, zastopnik Republiškega odbora tov. prof. Kopač, sekretar Mestnega komiteja tov. Olga Vrabčičeva in zastopniki obeh Svetov pa prosveto in kulturo. Poročilo je podal društveni predsednik prof. F. Jakhel.

V uvodu svojega obširnega in zanimivega poročila se je dotaknil glavnih vprašanj, to je družbenega upravljanja v šolstvu, formiranja komun in glavnih nalog sindikatov v sedanjem hitrem razvoju gospodarstva naše socialistične družbe. Pri tem je opozoril še na posebno nalogo prosvetnih delavcev, da v tesnem sodelovanju z delavskimi sindikati nudijo svojo pomoč pri Delavski univerzi, ki bo v kratkem začela delovati v Celju. S statističnimi podatki podprta analiza o socialnem sestavu dijakov na obeh celjskih gimnazijah dokazuje, da le majhen del dijakov dovrši popolno nižjo gimnazijo, kar zelo kriči po šolski reformi.

Poleg težkega šolskega dela opravljajo profesorji in predmetni učitelji še mnogo izvenslužbenih nalog. Razen skrbi za lastno strokovno izobrazbo pomagajo še s predavanji pri Ljudski univerzi, idečim križu. Društvo prijateljev mladine, pri mladinski organizaciji in v raznih društvih in množičnih organizacijah.

Društvo skrbi tudi za materialni položaj članstva ter ugotavlja, da se je nekoliko izboljšal, nepovoljen pa je še vedno za mlajše kadre. Prizadeva si tudi, da bi se uredila uredba o izplačevanju periodičnih povškov. V imenu članstva se je v svojem poročilu zahvalil predsedniku in načelniku okrajnega SPK, ki sta z velikim razumevanjem za materialne potrebe šolstva pripomogla k popravilu šolskih zgradb in nabavi šolske opreme in učil. Med razpravo o poročilih je tovarišica

Olga Vrabčičeva priporočala prosvetnim delavcem, naj na terenskih sestankih množičnih organizacij s prepričevalno besedo zainteresirajo ljudske množice za šolske in vzgojne probleme.

Volitev novega odbora je bila poenostavljena s tem, da so izvolili samo tri člane: predsednika, tajnika in blagajnika, ostala odborniška mesta pa avtomatično zasedejo vsi predsedniki pododborov. Z velikim navdušenjem je bila sprejeta ponovna izvolitev prof. Jakhla za društvenega predsednika.

O DELU MKUD »OTON ŽUPANČIČ« NA CELJSKEM UČITELJSKU

V torek, 9. t. m. je bil občni zbor MKUD »Oton Župančič« na učiteljsku v Celju.

To društvo je sorazmerno še zelo mlado, saj je bilo ustanovljeno šele pred dvema letoma. V okviru društva so delovale razne sekcije (dramski, literarni, tamburaški, harmonikarski, lutkovni ter pevski zbor). Od vseh sekcij je najboljše uspeval mešani pevski zbor (zborovodja prof. Ferlinc), in tamburaški odsek. Lepe izglede za uspešno delo daje novoustanovljeni moški zbor, ki so ga v tem šolskem letu ustanovili na pobudo samih dijakov.

Glavna naloga novega odbora MKUD je, poživeti delo MKUD in njegovih sekcij, ki so z delom že pričele. Tako pripravljajo dramski odsek komedijo iz dijaškega življenja in Finžgarjevo ljudsko igrano »Veriga«. Moški pevski zbor se bo poskušal prvič predstaviti javnosti s koncertnim sporedom narodnih in umetnih pesmi. Ob sodelovanju vseh društvenih sekcij bodo pripravili pester kulturno-umetniški spored, s katerim bodo nastopili v Celju in drugod. Veliko strah pa bodo letos posvetili tudi lutkarskemu delu.

Kot kaže, bo MKUD »Oton Župančič« lepo zaživel.

- Kulturne vesti -

V CELJU JE ZAČEL IZHAJATI NOV ČASOPIS

V Celju že dalje časa marljivo deluje Društvo esperantistov, ki ima že lepo število svojih članov. Njihovo poštvalno delo je rodilo že prav lepe uspehe. Vzgojili so precej novih esperantistov, nabavili so si lepo knjižnico izvirne in prevodne esperantske literature (okrog 180 knjig) in priredili že nekaj izredno uspešnih razstav.

Največji uspeh pa so celjski esperantisti brez dvoma dosegli z izdajo lastnega glasila »Kontakt«. Te dni je izšla v lepi in pestri obliki prva tiskana številka »Kontakta«. Po zapovrstnem redu je to sicer že 4. številka, le da so bile prejšnje tri šapirografirane.

Pestra vsebina novega časopisa dokazuje, da to ni samo ozko društveno glasilo, temveč se bavi tudi s smotnimi opisi domačih in tujih krajev. Poleg članka »Ostrožno« na prvi strani, najdemo v njem še »Celje od včera in danes«, »Vtisi iz kongresa v Haarlemu«, »Dva dni v Parizu«, »Esperantski teden v Celju« itd. Članke pozivljajo tudi množične lepe slike. Vsi esperantisti in prijatelji mednarodnega jezika si lahko časopis »Kontakt« nabavijo v društvenem klubu v Celju, Slandrov trg št. 5.

GORNJI GRAD BO IMEL SVOJ MUZEJ

V enem izmed preostalih prostorov obrambnega obzidja gornjegrajske graščine, ki je bila med okupacijo požgana, nameravajo Gornjegrajski ustanoviti nov muzej. V ruševinah graščine so namreč našli za arheologe zelo zanimive relikvije, gotične in renesančne ostanke, ostanke rimske plastike in drugo. Da se te arheološke znamenitosti ne bi porazgubile, jih bodo Gornjegrajski spravili v domači muzej. Čim bodo arheologi pregledali najdbe, bodo domačini začeli urejevati svoj muzej.

TISK V ŠOŠTANJSKEM OKRAJU

Pri dvigu socialistične zavesti ima zelo veliko vlogo naš tisk. Gotovo je, da morajo biti zaradi tega prav odbori Socialistične zveze prvi zainteresirani, da se čim več ljudi naroči na časopise. Tudi pri sestavljanju komun bo časopisje tisto, ki bo moralo seznanjati ljudi o družbenem upravljanju in samoupravljanju na vseh področjih našega delovanja.

Zanimivo je, da pride v okraju na tri volilne upravičence 1 časopis. Vsega časopisja pride v okraj 5808 izvodov. Tu niso vštet izvod, ki jih prodajajo v trafikah, vstet pa tudi ni mladinski tisk, ki je v okraju močno razširjen.

V okraj prihaja 433 izvodov Ljudske pravice, 763 izvodov Slovenskega poročevalca, 89 izvodov Ljubljanskega dnevnika, 1132 izvodov Kmečkega glasa, 92 izvodov Naših razgledov, 358 izvodov Večera, 297 izvodov Savinjskega vestnika, 153 izvodov Mladine, 55 izvodov Socialistične misli, 481 izvodov Naše žene, 1201 izvodov Naše vasi, 473 izvodov Delavske enotnosti in 302 izvoda »TT«. Če primerjamo število volivcev v posameznih občinah s številom naročenih časopisov, vidimo, da je sorazmerno tisk najbolj razširjen v Solčavi in Gornjem gradu, kjer pride en časopis na 2,7 volivca, medtem ko pride v Šmartnem ob Paki 4,7 volivcev na en časopis.

Članstvo SZDL v Čretu pri Celju se je tokrat slabo izkazalo

Terenski odbor SZDL v Čretu je v petek sklical množični sestanek, na katerega je bil povabljen ljudski poslanec Albin Medved. Tako zanimivega govora Čretljani že dolgo niso slišali. V preprostih in razumljivih besedah je poslanec Medved razložil znanjepolitični položaj, v katerem je naša država dosegla velik ugled. Seznanil nas je tudi z vsemi perečimi gospodarskimi vpra-

šanji, zlasti pa, kako je prišlo do tako visokih tržnih cen in kakšne ukrepe pripravljajo ljudska oblast za znižanje.

Govoril je tudi o komunah. Pojasnjeval je tudi razna vprašanja. Majhno število udeležencev pa kaže, da je politična zrelost in zavest Čretljanov še na zelo nizki stopnji. Tisti, ki so ostali doma, so tokrat mnogo zamudili.

Občni zbor velenjske Svobode

V kino dvorani v Velenju se je zbralo na občnem zboru Svobode precej ljudi. Za uvod je glasbena sekcija pripravila kratak in lep kulturni spored. Orkester je izvedel Humoresko, sledila je recitacija Duma in nekaj pesmi.

Tajnik in duša društva, tov. Vrečko je po izvolitvi delovnega predsedstva obširno poročal o delu Svobode v preteklem letu.

Gledališka sekcija ima sto aktivnih članov. V minuli sezoni je uprizorila Stilmundskega župana, Ano Christie, opereto Planinska roža, enodejanko Polka je ukazana in Desetnico Alenčico. Kakor je razvidno, je bil repertoar kvaliteten in je odgovarjal naši stvarnosti. Sekcija ravno sedaj opremlja oder, ki bo odgovarjal sodobni scenariji.

Glasbena sekcija predstavlja organizatorično enoto; ima godbo na pihalu, ki šteje 25 članov. Imela je 91 vaj. Nadalje deluje orkester, ki je izvedel tri koncerte s komorno glasbo. Njegova nadaljnja naloga bo vzgajati v Velenjčanih smisel za klasično glasbo in jih tako odvrnati od jazza. Obstojata moški in mešani zbor, ki pridno vadita. Glasbena šola ima tri letnike. Vanje je vpisanih 41 gojencev. Priredila je dva koncerta.

Knjižnica šteje 1096 knjig, bralcev je 125. 470 knjig so podarili Nižji gimnazij Velenje, kar je zelo lepo od društva. Knjižnica ima zelo lepo urejeno čitalnico, ki je opremljena z vsemi dnevniki in drugimi revijami.

V bodoče bo nabavila po en izvod vsake nove knjige, ustanovila bo knjižni krožek, ki se bo seznanjal z novostmi in vsebino knjig.

Ljudska univerza pa je imela 15 kvalitnih predavanj. Povprečni obisk je bil 96. Od tečajev je bil uspešen le angleški nadaljevalni. Letos je imela že dve predavanji, razpisala pa je štiri jezikovne tečaje in matematični, ste-

nografski ter ideološki krožek. Če bo dovolj prijavljenecv, bodo s tečaji pričeli 15. novembra. Na vsak način pa želi pritegniti letos k izobraževanju več delavcev.

V okviru društva deluje tudi kino Svoboda. Žal so najbolj obiskovani kavbojski in kriminalni filmi. Uprava se sicer trudi, da bi dobila kvalitetnejše filme, toda ne uspe.

Bodoči program velenjske Svobode bi naj zajel te-le naloge: izboljšati kvaliteto del na odru, povečati število aktivnih članov nuditi pomoč glasbeni sekciji ter skrbeti za ideološko vzgojo članstva. Osrednja skrb novega odbora bo gradnja prepotrebne kulturnega doma v nenehno rastočem industrijskem Velenju.

Sledilo je kratko in izčrpno blagajniško poročilo, ki je označilo precejšen promet in vestnost blagajnika, tovariša Borštarnja. Nadzorni odbor je delo pregledal in našel vse v najlepšem redu. Stari odbor je bil razrešen, v novega pa je prišlo nekaj novih članov.

Pri zadnji točki so še govorili o kvalitnem repertoarju, ki naj služi vzgoji ljudstva, o veselih večerih — enega že pripravljajo, ter o glasbeni šoli.

Ob koncu sta pozdravila občni zbor tovariša iz Šoštanja, tajnik Ljudske prosvete OLO Šoštanj in predsednik Svobode. Oba sta čestitala društvu k tako vsestranski dejavnosti ter naglasila željo po večji povezavi šoštanske in velenjske Svobode. Tajnik LP je želel, da bi se velenjska Svoboda še organizacijsko utrdila in uvedla ideološki tečaj, ki je važen za prevzgojo ljudi.

Iz navedenega je razvidno, da je Svoboda delala zelo vsestransko in zajela v delovno območje širok krog ljudi. Novemu odboru želimo, da bi delo uspešno nadaljeval in tako opravljal važno kulturno vzgojno nalogo v izgradnji socializma.

—ov—

Kaj bodo k temu rekli ljudski poslanci za okraj in mesto Celje

V dneh 30. in 31. oktobra t. l. sem se udeležil tekmovanja vojnih invalidov športnikov v Mariboru. V nedeljo, ko so bili lokalni avtobusi natrpano polni, sem se peljal iz predmestja v center mesta. Lokalni avtobus je privozil na postajališče poln, kljub temu sem prošil sprevodnika, da me vzame na voz, ker težko hodim, našel mi je prostor in mi še pomagal pri vstopu. Voznik sem plačal z bankovcem din 20,—, dal mi je vozni listek in vrnil din 15,—. Opozoril sem ga, da se je nemara zmotil, pa mi je odvrnil, da imajo invalidi četrtinsko vožnjo, in da se s to vozovnico smem peljati po vsej lokalni progi. Ko sem v središču mesta izstopil, mi je sprevodnik pomagal z vso pozornostjo, da se ne bi spotaknil na stopnišču. Vsa ta pomoč, znižana voznina in izredna pozornost sprevodnika me je zelo presenetila.

Kadar gremo Celjani v druga mesta, zelo radi primerjamo naše pokrajinsko lepo mestce z drugimi mesti. Vožnja z lokalnim avtobusom v Mariboru mi je dala povod, da sem primerjal, kako je s to stvarjo pri nas v Celju. Tudi tu imamo lokalni avtopromet. Med dolžino lokalnih prog v Mariboru in Celju verjetno ne bo mnogo razlike.

Nekako pred letom dni je zaprosil Okrajni odbor Zveze vojaških invalidov v Celju, da bi se v lokalnem prometu odobrila vojaškim vojnim invalidom stalna polovična vožnja. Na nekaj ponovnih prošnjah je bil tak popust odobren, ker so popust na lokalnih progah imeli vojni invalidi že prej, tako v Ljubljani, kakor v Mariboru.

Pred par meseci pa je Uprava lokalnega avtoprometa v Celju obvestila Okrajni odbor Zveze vojaških vojnih invalidov, da že odobren popust voznine za vojne invalide ukinja iz razloga,

da tak popust ogroža plačni fond uslužbencev in da je ukinitve izvršena na podlagi naloga Sveta za gospodarstvo pri OLO Celje, iz razloga, ker nima zakonite osnove. V koliko je dobil sedaj po ukinitvi znižanja voznine plačni fond ravnovesje, ni znano, nekoliko pa je znana razlika, ki je nastajala mesečno zaradi znižane voznine, vendar ta razlika ni bila taka, da bi z ozirom na celoten promet imela najmanjši vpliv na plačni fond uslužbencev. In končno, lokalni avtobusni promet ni tovarna in tudi konkurence tu ni. V Celju bi vojaški vojni invalidi res neradi moledovali za nekaj, kar imajo drugje brez molidovanja iz povsem umevnih razlogov. Ukinitvenemu odloku se nič ne čudimo, niti ga komentiramo, želimo le, da izrečejo o tem svoje mnenje tudi ljudski poslanci za okraj in mesto Celje.

B. F., vojaški vojni invalid

ODLOK

O DOPOLNILNI DOHODNINI ZA PRIDELOVALCE HMELJA

Republiški izvršni svet je izdal odlok o dopolnilni dohodnini od višjega dohodka, ki ga dosežejo pridelovalci hmelja v ravninskih predelih. Te vrste dohodnina se za leto 1954 odmeri tako, da se davčni osnovi za dopolnilno dohodnino, izračunani na podlagi določb uredbe o dohodnini, prišteje za vsak hektar površine posejbe 30.000 din in se na tako povečano davčno osnovo uporabi ustrezen davčna stopnja za dopolnilno dohodnino. Dopolnilne dohodnine od višjega dohodka so oproščeni novi hmeljski nasadi v prvem in drugem letu.

ZGODBA

Mirko Roš:

slavenskega intencianca

PO PRIPOVEDOVANJU PADEŽNIKA IVANA, KMEČKEGA SINA IZ TROJNEGA PRI LAŠKEM

Tovarna pri Linzu ob Donavi je bila ena izmed mnogih iz sklopa tovarn Hermana Göringa. Svoje delovišče smo imenovali »na žlindra«. Planirali smo svet, kopali jame in vanje je kotlov živali tekočo razbeljeno žlindro. Ko se je žlindra ohladila in strdila, smo jo spet odkopavali. Ker pa vselej še ni bila ohlajena, so nam lesene coklje kmalu pregorele. Strnjeno žlindro smo razbijali in nalagali na vagona. Služilo je za podlago cestam in za škarpe. Naše delo skoro da ni poznalo dnevnega odmora. Tudi kadar smo jetniki korakali k vodenemu obedu ali k počitku, smo nosili okoli svoj kamen za tlakovanje dvorišča ali za gradnjo novih barak. Pri jutranjem in popoldanskem pohodu na delo smo pa spet prenašali vsak svoj tovor, največkrat opeko, deske ali cement.

Preganjanje k delu je bilo stopnjevano do skrajnosti, nadzorstvo kruto in brezobzirno. Kriminalci so bili neomejeni gospodarji nad življenjem internirancev. Za pretepanje so jim slu-

žile gumijevke, ročaji krampov in lopat, celo kamenje.

Siromak je bil zlasti oni jetnik, ki je pri govorjenju razgalil zobno zlato v svojih ustih. Pazniki so postali takoj pozorni in ni trajalo dolgo, da so mu zlato izbili iz ust. Nekega Beograjčana je pozval stražar, da si vzame zlato most iz ust in ga izroči. Sojetnik je raztolmačil Nemcu Beograjčanov odgovor, češ, da ima zobe pritrjene in da jih ne more spraviti na dan. Z nekaj udarci je nemški gestapovec razbil jetniku čeljust in lobanjo in se polastil zlatega zaklada.

Mnogo podobnih dogodkov sem opazoval iz neposredne bližine. Gotovo najgroznejši zločin, ki se je odigral pred mojimi očmi, je bil storjen med delom, ko smo iz hotelskih vozničkov izlivali tekočo žarečo žlindro v izkopane jame. Žlindra je pljusnila naokrog in se razlila tudi na leseni prag med tračnicama. Les je pričel goreti. Jetnika, ki ni bil takoj na mestu, da bi prag očistil, je nemški kriminalce zagrabil za tilnik

in ga potisnil v razbeljeno maso. Ko se je trpin še zvijal v silnih mukah, se je vsa žlindra iz naslednjega voznička izlila nanj in ga pokopala. V svoji besni nepremišljenosti so se nam zdeli nemški pazniki hušji od divjih zverj. Bili so popolni gospodarji naših življenj. Najstarejši so ravnali s starejšimi jetniki, ki so jih pretepli ob najhujšem povodu. Ako je pri delu v kamnolomu jetnik — delavec za hip postal, ga je poklical paznik k sebi vrh kamnoloma. Od tod ga je pahnul navzdol po strmeh skalovju. Jetnik se je pobil do smrti ali se vsaj težko pohabil. Zvečer so ga tovariši dvignili na rame in ga odnesli v taborišče. Ako je bil še živ, je prejel svoj milostni smrtni udarec v umivalnici, nato pa so ga pridružili mrtvacom, ki so jih zbirali na tleh pred barako.

Neskončno počasi so tekli dnevi in tedni, drug enak drugemu po delu, napori in nevarnosti. Včasih je od nekdaj prispela tiha, čudna vest: nemška fronta je bila na vzhodu potisnjena nazaj. Vendar vojni položaj ni našel odmeva v našem taborišču. Življenje je teklo v starem tiru naprej. Sele je klonila Italija in ko so ji sledile še druge države, sem našel več opore svojemu upanju. Ravno zato, ker ni bilo počitka in usmiljenja in ker se je vsepovedal v vsak hip še vedno uveljavljala neizprosna strogost naših gospodarjev, je bilo težko upati v boljšo bodočnost. Mnogim ujetnikom se je zdel njihov

usoda nespremenljiva, izgubili so voljo do življenja in se niso več previdno izogibali napakam in zameram, ki so spravljale v nevarnost njih življenje.

Nemci po uspehi zavezniški invaziji v Normandiji v juniju 1944 je izginila poslednja malodušnost. Zmagovito prodiranje zaveznikov v Francijo in bližanje fronte na vzhodu sta ojačala našo odprno voljo. Vedeli smo: Kdor vzdrži še te mesece ali to poslednje leto, bo dočkal vrnitev k svojem v svobodno domovino.

Ko smo v aprilu 1945 zasipavali ljake bomb na kolodvorskem prostoru v Linzu, so se bližale ameriške čete. Esesovski so nas odvedli iz taborišča preko železniškega mosta na levi breg Donave. Stali smo v gozdu v gostih skupinah in poslušali streljanje, ki ni hotelo potihnuti. V hribu v naši bližini so se nahajali varno zgrajeni podzemni prostori kot zaklonišča pred zračnimi napadi. Ko so nam naši pazniki ukazali, naj se podamo v podzemlje, so naleteli na enodušen odpor. Praga zaklonišča ni prestopil nihče. Javna tajnost je bila, da ima vodstvo taborišča nalog prepovedati, da bi jetniki prišli živi osvojiteljstvu v roke. Nihče ni dvomil, da nas v podzemlju čaka smrt. Sojetniki so pripravljali, da so v njem priprave za zaplinate. Disciplina je popuščala. In ko so prve manjše skupine jetnikov poskušile pobegniti, so esesovci sicer še sprožili brzostrelke za njimi in nekaj vrst beguncev raz-

redčili, toda že so nad nami zakrožila letala. Razvili smo nekaj belih vnaprej pripravljenih zastavic. Posamezni pazniki so odhajali. Uvideli so, da je nastopil konec. Končno smo ostali jetniki sami. V dolgem sprevodu smo se vrnili v taborišče. Pri vходу vanj smo navdušeno in hvaležno pozdravljali svojo rešitelje.

Življenje je dobilo nov smisel in nov cilj. Čakali smo, da prejmemo dovoljenje za odhod v domovino. Jugoslovani in Čehi smo prevzeli nalogo, da zastražimo taborišče in polovimo pobege kriminalne in esesovce. Začasno poveljstvo v taborišču je prevzel naš sojetnik, beograjski zdravnik dr. Žerko. Bolnike smo nosili na avtobuse in jih nastanili v okoliških, v zasilne bolnišnice preurejenih vilah.

45.000 ljudi se je vračalo v življenje. Bivši jetniki — sužnji smo svobodno in brez nadzorstva hodili po mestu, po cestah in taborišču. V dno duše sem občutil blaženo zavest svobode. Nikomur ni mogla pomeniti več, kot je pomenila nam. Bili smo ne sama rešeni trpljenja in smrti, vrnjeni nam je bilo tudi človeško dostojanstvo.

Odšli je izpolnila misel na skorajšnji povratek domov slierno naše dejanje. Boljša hrana in hrepenenje po domu sta nam hitro vračala izgubljene moči. Dne 23. maja 1945 sem po šestdnevem potovanju prispel domov k svojim dragim.

(Dalje prihodnjic)

ŠKODLJIV POJAV

Nekatera podjetja nimajo razumevanja za javno in politično delo svojih članov

Zadnje čase se sem in tja dogajajo primeri nerazumevanja v kolektivih za tiste člane, ki so javni politični delavci, člani raznih svetov pri ljudskih odborih, odborniki ljudskih odborov in drugih ustanov v družbenem upravljanju. To je nezdrav, v naši socialistični stvarnosti enostavno nemogoč pojav, ki bi ga politične organizacije, predvsem pa sindikalne organizacije v podjetjih na noben način ne smele dopustiti. Tako ravnanje je v skrajnem primeru lahko celo reakcionarno z ozirom na čim večje poglobljanje socialistične demokracije.

Ce hočemo, da bo demokracija pri nas zares ljudska, potem je naša naloga, da upravljanje našega družbenega življenja preide popolnoma v pristojnost najširših množic potom izvoljenih predstavnikov iz njihove sredine. Danes je cela vrsta odborov raznih ustanov in oblastnih organov v neposrednem upravljanju delovnih ljudi. Ljudstvo odloča o delovanju ljudskih odborov, o socialnem zavarovanju, o šolstvu, prosveti, stanovanjskih vprašanjih itd. Javno je, da je v teh odborih tudi precej zastopnikov, ki so bili izvoljeni od delovnih množic. Le-ti pa niso odborniki samo zato, da bi na papirju bilo samoupravljanje očitno, temveč zato, da dejansko polnovredno in koristno sodelujejo in odločajo.

Toda kaj se godi? Pretežna večina teh odborov in predstavnikov je iz delovnih kolektivov, kar dokazuje, da je pri nas upravljanje res v rokah proizvajalcev, torej delavskega razreda. No, in ker so ti odborniki hkrati tudi v delovnem odnosu v nekem podjetju, je nujno, da tu in tam izostanejo od proizvodnje, kadar jih pač njihova dolžnost za širše interese kliče. Dogaja pa se, da so ti ljudje v svojih kolektivih onemogočeni. Sočlani, dostikrat tudi ljudje, od katerih bi kaj takega ne pričakovali, ne kažejo razumevanja za njihovo delo in so dostikrat izpostavljani čisto nemogočim pripombam. Kakšno veselje, kakšen elan naj potem pokaže človek, kateremu delovni tovariši posredno ali po ovinkih »dajejo na znanje«, da morajo zanje delati, da so v breme kolektiva itd.

Taki primeri odločno kažejo slabost političnega dela med kolektivom. Kako bi delavec mogel kaj takega reči, če bi mu sindikalna podružnica nudila politično vzgojo, če bi vedel, da njegov sotovariš v odboru dela za stvari, ki so tudi njemu in vsem delovnim ljudem v korist? Čudno je tudi, da organizacije ZK teh pojavov niso zapazile in če so jih, zakaj so ostale pri tem indifereentne.

Naše mišljenje je, da kolektivi v interesu uspešnega razvijanja socialistične demokracije posvetijo temu vprašanju večjo pozornost in da seznanijo kolektiv s temi problemi. Seveda opozarjamo, da bi ne prišlo do drugih ravno tako nemogočih pojavov s tem, da bi nekdo na sestanku »bral levite« kolektiv, češ, da so člani krivi tega stanja.

Najbolj prav bo, če politične organizacije na terenih in v kolektivih na osnovi vzgoje, s pomočjo razlaganja vloge čim širšega sodelovanja delovnih ljudi v našem družbenem življenju spremenijo odnos do teh pojavov. Kolektiv mora sprejeti na osnovi lastnega prepričanja na znanje, da je tako prav ne pa z enostavnimi »pridigami«. Temu naj bo v podporo primer; da otrok ni kriv, če se neprimerno obnaša, temveč njegovi vzgojitelji.

Že zopet smrtna nezgoda pri delu

Čemu le govorimo o zaščiti delavcev pri delu, čemu naši lepi predpisi, če se ne ravnamo po njih. Zakaj imamo tako številne nezgode, in kako pride družba do tega, da izgublja po krivdi nevestnežev delovne ljudi in plačuje na račun svojega življenjskega standarda tako visoke zneske.

V sredo, 3. novembra se je pri novogradnji stanovanjskega bloka v Malgajevi ulici zgodila smrtna nezgoda, katere žrtev je postal 23-letni delavec gradbenega podjetja »Graditelj«, Bev Jože.

Zaradi nepravilne in pomankljive izvedbe električne instalacije in zaradi tega, ker ni bil betonski mešalec ozemljen, je prišel električni tok v njegovo ohlase in preko njega na tri delavce, ki so ga hoteli premakniti.

Vzroki so navedeni in kdo je kriv za to človeško žrtev? Morda delavec sam? Nel Krivi so vsi tisti, katerim je poverjeno vodstvo te gradnje in vsi tisti, ki so kot strokovnjaki-električarji bili dolžni izvrševati in kontrolirati strojne in električne naprave ter električno napeljavati. Kaj pa delovni kolektiv? Nekdo bi dejal, da za to nezgodo delovni kolektiv »Graditelj« ne zadene nobena odgovornost. Pa ni res. Kolektiv mora razpravljati o higiensko-tehnični zaščiti; za to so zlasti odgovorni organi upravljanja. Upravnemu odboru je po Temelnjem zakonu o gospodarstvu z državnimi gospodarskimi

Tovarni perila v Celju se obeta lep razvoj

Ni še leto dni od tega, ko so Tovarni perila v Celju obetali kaj slabo bodočnost. Nekateri so obravnavali ta kolektiv samo kot gospodarsko ustanovo, ki jo je treba držati pri življenju samo zato, ker zaposluje večje število ženske delovne sile. Bilo je takrat govora o vse večji konkurenci, ki nastaja z izgradnjo sličnih tovarn drugje. To vzdrušje, ki je nastalo takrat okoli »Topra«, delovnega kolektiva ni splašilo. Če bi ga, potem bi se prerokovalo zares zgodilo in prav bi bilo, če bi se, ker kolektiva, ki nima trdne volje in samozaupanja, itak ni mogoče reševati z administrativnimi ukrepi. Kolektiv je zaradi tega še bolj pričel, izboljšati vrsto izdelkov, poljski tržišče itd. Danes celjska tovarna perila nima več težav zaradi tržišča, nasprotno, v dosežanem obsegu kolektivu postaja tesno, tako da so morali začeti misliti na razširitev obrata.

Tega je lahko vsak vesel, tudi lanski kritiki, ki svojih pripomb gotovo niso mislili v zlo. Kolektiv pa je dokazal, da kritiko in mnenja pametno presoja in upošteva.

INVESTICIJE, KI BI BILE PLAČANE V NEKAJ LETIH

Združitev glavnega tovarniškega obrata na Zelenem travniku s Pletilstvom in šivalnico odev ima gotovo prednosti, ker pa ima vsaka dobra stvar tudi slabe strani, je v proizvodnji nastala težava, ki zahteva precej izdatkov letno. Ta vrzel je razrešenost teh treh oddelkov. Material morajo voziti s postaje v skladišče v mestu, od tu po obratnih itd. Če bi bile vse delavnice pod eno streho oziroma na enem kraju, bi to v mnogem pocenilo proizvodnjo. Delo bi bilo neprimerno lažje in bi ga bilo mogoče veliko boljše organizirati. Tudi dosedanja sistem tekočih travkov ne odgovarja več asortimanu te tovarne. Trije tekoči traki morejo izdelovati v istem času le tri vrste izdelkov, zato morajo večkrat menjati asortiman. Proizvodnja je s tem spet motena. Sprito predvidene reorganizacije pa bi se te pomanjkljivosti odpravile v korist podjetja in potrošnikov, ker bi se lastna cena občutno znižala.

NAČRTI, NA KATERE POLAGA KOLEKTIV VELIKO UPANJA...

Preureditveni in razširitveni načrti so že izdelani. Tovarni bi doživali nekaj novih prostorov, predvsem tiste, v katere bi prišle delavnice, ki so sedaj v Cankarjevi in Stanetovi ulici, dalje primerna skladišča, ki so sedaj ozko grlo tovarne, poleg tega pa bi v drugi etapi gradnje nadzidali še glavno dvorano in uredili nove šivalnice, kar bi povečalo število zaposlenih in proizvodnjo. V enem izmed novih prostorov bi uredili delavnico za izdelovanje vate za odeje, ki bi jo izdelovali iz ostankov na trgalnem stroju, ki so ga že kupili. Treba bi bilo urediti tudi predpisane higienske naprave in prostore za delavstvo.

STANOVANJA NE SPADAJO V TOVARNO

Zadnji dogodki v tej tovarni bodo menda dovolj močan vzrok za to trditve. Tatvine, ki jih je zakrivil dosednji vratar, bi ne bile v tolikšni meri možne in bi ne ostale tako dolgo nedognane, če bi vratarjevo stanovanje ne bilo v obratu samem. Ta prilika mu je dala neverjetne možnosti za njegovo škodljivo početje.

S tem seveda ni rečeno, da bi vsaka stranka, ki zaradi nujnosti mora stanovati pod tovarniško streho, odlej vzbujala nezaupanje. Stanovanja že principiolo ne spadajo k tovarniškimi objektom, toliko manj pa v tem primeru.

podjetji v 27 členu prav posebno naložena naloga o skrbi za delavsko varstvo. Nič manjšo moralno odgovornost ne nosi za to nezgodo sindikalna podružnica. Že mnogo strani je bilo napisanih o tem, da je potrebno v podjetju ustanoviti higiensko-tehnično komisijo ali določiti posebno osebo, ki bo pregledovala delovna mesta in ugotavljala ter predlagala in izvajala ukrepe za izboljšanje delovnih in higiensko-tehničnih pogojev v podjetju. Bili so sestanki, konference — ljudje so poslušali, v praksi pa je ostalo pri starem.

Tudi ta nesreča nam je vzela delovnega človeka — prav očitno po krivdi odgovornih. Tudi ta nesreča nam pove, da je taka slaba skrb za varstvo pri delu vsega obsojanja vredna, če že ne bi zaslužila ostrejšega izraza.

So ena težka, zelo težka izkušnja, ki nas pa le mora nečesa naučiti! Družba in kolektiv ne moreta vrniti ženi moža in bodočemu otroku očeta, pač pa družba lahko in bo tudi preko Zavoda za socialno zavarovanje zahtevala, da bo kolektiv in še posebno, da bodo odgovorni ljudje na tem gradbišču in v podjetju nosili vse materialne stroške, ki bodo nastali zaradi te nezgode. Bilo pa bi prav, da tudi naši odgovorni oblastni organi že enkrat izrečejo proti takim nevestnežem kazni, ki so si jo zaslužili. Zavedati se moramo, da gre za človeka, da ga moramo štiti, čeprav z najostrejšimi merami.

Kleč

ko je administrativni del in vodstvo podjetja tako stisnjeno v dva prostora v pritličju, kot menda nikjer drugje v Celju. Tem ljudem je, odkrito rečeno, res zelo težko opravljati svoje delo.

KOLEKTIV NE ČAKA SAMO NA POMOČ OD ZUNAJ...

Ce bi trdil, da je izboljšanje tovarne samo stvar bodočnosti, bi jim delal krivico. Doslej so že lepo uredili kletne prostore, ki niso bili v nobeno določeno korist. Namesto spahin tal imajo sedaj cementna tla, nekaj prostorov za garaže, mehanično in mizarsko delavnico, imajo prostore za obratno požarno obrambo, dalje izolirano skladišče vnetljivih snovi, velikanske prostore za skladišče embalaže itd. Vsi ti prostori so bili dosedaj, kot rečeno, neizkoriščen, ali pa slabo ter neprimerno rabljeni. Stranke so imele v kleti živati, medtem ko so imeli po vsakem dežju v kleti poplavo, saj je voda vdorala skozi vrata in iz tal.

Vse to kaže, da imajo resno voljo. Pogoji tudi niso več tako trnjevi, manjka jim samo sredstev. Bilo bi treba neke najti sredstva in temu kolektivu pomagati do uresničitve načrtov. Če primerjamo, kaj vse namerava kolektiv urediti, potem predvideva vsota 35 milijonov dinarjev potrebnega kredita, ki bi ga kaj kmalu lahko obrnili, ni tako visoka.

SICER NE SPADA SEM, VENDAR...

Ko sem se o tem pogovarjal z direktorjem tovarne, sem nehoti zvedel še tole:

Delavstvo v tej tovarni se hitreje menja kot v drugih tovarnah, kar pa ni nič čudnega, če pomislimo, da je zaposlenih največ žena. Ni meseca, da bi ne bilo večjih ali manjših sprememb.

Tako se je zgodilo, da so na osnovi sklepa kolektiva imeli kakšen dan prost, z obveznostjo, da tak dan nadoknadijo. Sedaj so vmes nekatere delavke, ki prostega dne niso bile deležne, zato tudi ne morejo upoštevati sklepa kolektiva. Zahtevajo namreč plačane nadure, kakor da je tu vprašanje koristi nekoga tretjega, ne kolektiva, to se pravi njihovih delovnih tovarišev. Ne vem, če je glede tega vse tako kot bi moralo biti, toda tak odnos zame ni zdrav in kolektiv bo moral utrditi svoje vrste, če hoče v svojih prizadevanjih uspeti.

Temu je treba dati samo takle dodatek: Kdor enkrat vstopi v nek kolektiv, mora z njim čutiti, če hoče, da ga bo kolektiv priznal za svojega.

Tako pa ne bo šlo, gospoda mojstra

»Skladno s členom 19. Uredbe o vajenčih obveščamo naslovno zbornico, kot pristojnemu organu ljudskega odbora, da smo z današnjim nem razdrli učno pogodbo, ki je registrirana pri naslovni zbornici pod števil. 28 z dne 1. dec. 1952 z vajenko Leskovšek Faniško oziroma z njenim zakonitim zastopnikom očetom Leskovšek Karlom zaradi neizpolnjevanja vajenčinskih obveznosti po točki II. omenjene pogodbe.« Tako sta napisala lastnika delavnice lesne galanterije v Marijagradcu brata Kopač in odslovila vajenko s prepričanjem, da sta svoje delo opravila v redu.

Prvega decembra pa bo potekla tej vajenki dveletna učna doba; v vsem tem času ni bilo nobenih posebnih pripomb glede njenega dela in učenja, za morebitne napake ni bil izveden proti njej noben zakonit ukrep in sedaj, ko je prišel čas, da pristopi k pomočniškemu izpitu, sedaj naenkrat tako odločen — seveda pa prav nič premišljen korak — razdrili učno pogodbo.

Do izvedbe tega namena bi verjetno tudi prišlo, če pri nas ne bi bilo predpisov in organov, ki bodo o tem rekli dokončno besedo.

Naši mladi ljudje (in tudi starejši niso mnogokrat veliko boljše) delajo napake — prav zaradi tega, ker so mladi in ker pri delu nujno nastajajo napake. Nepravilnosti pa se dajo in se tudi morajo urejevati drugače — mladino je treba vzgajati, in to vztrajno vzgajati, vendar ne na tak način, da nekemu pred ciljem spodnesemo nogo.

Odnos do naših vajencev je še vedno v mnogih primerih nepravilen. To ugotavljamo dnevno iz raznih prijav in to zlasti pride do izraza pri pomočniških izpitih, kjer vajenec ne pokaže samo svojega znanja ali neznanja, temveč tudi splošno vzgojo in splošno znanje,

KZ Ljubno se uvršča med najboljše zadruga šoštanjkega okraja

Ljubenska Kmetijska zadruga šteje 245 članov, med katerimi je največ kmetov. Obstaja že od leta 1947 dalje in si je v tem času s svojimi vidnimi uspehi ustvarila ugled in zaupanje domačega prebivalstva. Za leto 1952 je dobila zadruga od Republiške zadruga zveze zasluženo priznanje v obliki denarne nagrade v višini 100.000 dinarjev. Revizija GZZ je v preteklem letu ob natančnem pregledu zasledila tudi nekatere pomanjkljivosti in napake — predvsem v trgovini — v ostalem pa je ocenila poslovanje zadruga kot prav dobro, saj je njen čisti dobiček ob koncu leta znašal preko 13 milijonov din.

Najvišji dobiček prinaša zadrugi lesni odsek. Lahko pa bi bil ta dobiček še večji, če žaga ne bi v korist zadruga prodajala odpadke po izredno nizki ceni.

Ljubenska KZ se nenehno krepi in razširja. Zadnja leta je nabavila več mizarskih strojev, med njimi tudi stroj za izdelovanje ladijskih tal. Mizarska delavnica ima med vsemi podjetji KZ Ljubno najboljše izgleda za nadaljnji razvoj, kar je brez dvoma v prvem redu zasluga njenega poslovođa, ki z največjo požrtvovalnostjo vodi zaupani mu obrat. Ker pa so bili obratni prostori te delavnice pretečni za izvrševanje mnogostevilnih naročil, so ljubenci v letošnjem letu začeli graditi novo, povsem moderno, prostorno mizarsko delavnico, ki bo lahko zaposlila najmanj 24 delavcev-mizarjev.

Polletni občni zbor Kmetijske zadruga Šmartno ob Paki

Zadnji nedeljo je bil polletni občni zbor tukajšnje zadruga. Iz poročil posnemamo, da je bilo glavno delo odbora usmerjeno v to, da bi čimprej dogradili moderno sušilnico za hmelj. Največje težave pa je imel odbor s krediti za to gradnjo. Investicijskih kreditov za ta namen ni mogel dobiti in tako je moral spomladi z gradnjo prenehati. Ker pa je bila sušilnica nujno potrebna ob času obriranja hmelja, zato so z graditvijo znova pričeli, ko je zadruga prisločila na pomoč OZZ, ki je začasno posodila en in pol milijona dinarjev. In tako so hmeljarji v času obriranja že lahko sušili svoj hmelj v novi sušilnici.

Odsiki niso razvijali v zadostni meri svoje dejavnosti, kar bo treba še sedaj, ko ni več toliko dela na polju, popraviti. Vendar so bili tudi tu uspehi. Spo-

V letošnjem letu je KZ Ljubno nabavila tudi 3 nove motorne kosilnice, ki so predvsem pripravne za hribovite predele in so se pri letošnji košnji prav dobro obnesle. Zadruga je za uporabe teh kosilnic postavila tako nizko tarifo, da se jih lahko vsak poslužuje. Poleg kosilnic je zadruga nabavila tudi 3 obračalnike, katerih so se člani KZ proti neznatni odškodnini s pridom posluževali.

Za pospeševanje sadjarstva, odnosno za zatiranje sadnih škodljivcev si je KZ Ljubno nabavila eno motorno, tri prevozne in eno hrbno škroplilnico, ki so sadijari vedno na razpolago. V letošnji pomladi so poskropili preko 5000 sadnih dreves. Letos pa nameravajo škropliti sadno drevje že kar v začetku zime, če bodo vremenske prilike to dovolile.

Lep uspeh ima tudi kreditni odsek pri KZ, saj znaša stanje hranilnih vlog preko 10 milijonov dinarjev. Za pospeševanje kmetijstva so izdali nad 350.000 dinarjev posojil.

Kot razveseljivo novost je KZ Ljubno letos uvedla tudi socialno zavarovanje in je danes že 80% zadrugašev socialno zavarovanih.

Seveda ima ta najboljša gornjesavinjska Kmetijska zadruga tudi nekatere hibe — kot smo že zgoraj omenili, toda ima pa brez dvoma tisto odliko, ki manjka mnogim našim zadrugam — namreč, da ji domačini popolnoma zaupajo.

V. S.

mladansko škropljenje sadnega drevja je bilo dobro izvršeno. Tudi hmelja so na območju zadruga pridelali več kot lansko leto in je bila tudi kvaliteta mnogo boljša od lanske.

Lop napredek lahko zabeleži zadruga pri svojem zadrugašnem poslovanju kljub pomanjkanju prostorov. Posvetilo se vedno ne razpolaga s potrebnimi prostori, ki so bili posvetu že nešteto krat zagotovljeni od občinskega ljudskega odbora. To stanje se bo moralo urediti, kajti tov. Zajc, ki mu gre največ zasluga, da je posvetilo zabeležilo tak napredek, je podal ostavko, češ da pod takimi pogoji ne more delati.

Zadruga je zaključila prvo polletje s 83.615 dinarji izgube, ki pa gre na račun strojne parka. Da je do tega prišlo, je krivda na očitni osnovnih sredstev. Če tu ne bodo izvršene temeljite korekture, potem pač ne smemo govoriti o kakem pospeševanju kmetijstva. Smešno je, da je bilo staro kolo, ki je stalo zadruga 15.000 din, ocenjeno kar na 60.000 din, ko se vendar danes novo dobi za 30.000 din.

Zbor je sprejel tudi osnutek pravil, ki so se morala prilagoditi novi uredbi o kmetijskih zadugah.

Pri slučajnostih so govorili tudi o kmetijskem šolstvu. Šolski upravljavec Kotnik je apeliral na navzoče, da vendar pošljejo svoje sinove in hčere v kmetijsko šolo. Tako majhnega zanimanja ni videti nikjer, kakor prav tu v Šmartnem. Kako potrebna pa je mladina izobrazbe, smo lahko videli, ko smo preizkusili v znanju pripadnike predvojaške vzgoje. Skoraj ne moreš verjeti, da je kaj takega mogoče.

Končno je zbor izvolil tov. Podgorška Avgusta v šolski svet, ki se pravkar snuje.

Z. K.

Sestanek SZDL na Jožefovem hribu

V petek je bil pri »Skalni kleti« množični sestanek članstva Socialistične zveze za teren Jožefov hrib. Predsednik okrožnega sodišča tov. Sok je navzočim poročal o komunah. Sledilo je poročilo o političnem položaju, predvsem pa o tržaskem sporazumu. V razpravi o poročilih so zborovalci govorili tudi o raznih terenskih prilikah. Iznesli so pritožbe na higienske prilike v trgovini in pekarni v Kraševčevi hiši. Ko so tam zopet pričeli peči kruh, je bilo obljubljen, da se bo k obema lokaloma priklučilo še prilično stanovanje, družini Krašovec pa bi dodelili stanovanje zgoraj. Ostalo je samo pri besedah, storilo pa se kljub intervencijam ni ničesar. Tako pekarna zaradi pomanjkanja prostora obratuje v skrajno nehygienskih prilikah. Kruh mora dostikrat shajati pod kapom, koder hodijo ljudje. Med shajajoči kruh se večkrat zaleti tudi kak pes in druga golazen. Nič boljše zdravstvene prilike ne vladajo v trgovskem lokalni. Ker je skrajni čas, da se te nerednosti odpravijo, je bila določena deputacija, ki bo obiskala predsednika občine in mu razložila pri-

Kleč

Komisija za imenovanje direktorjev in poslovodij pri Okrajnem ljudskem odboru Celje razpisuje v smislu 89. in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53)

mesto direktorja „Rudarskega magazina“ Zabukovca

Pogoji: Za navedeno mesto se zahteva 8 let komercialne prakse in po možnosti s strokovnim izpitom za nižjega komercialista.

Vse ponudbe je poslati kolkovane z obširnim življenjepisom, opisom kvalifikacij in dosedanjih službenih mest na Tajništvo oddelka za gospodarstvo OLO Celje do 20. novembra 1954.

NOV DOMAČ VINSKI MOŠT

toči Vinarska zadruga z o. j. Brežice v svoji kleti v Celju, Dečkova cesta 14 od 5 litrov naprej po zelo konkurenčnih cenah. Na zalogi ima tudi dobra stara vina.

Klet obratuje vsak delovni dan v času od 10. do 12. in od 14. do 17. ure, ob sobotah pa neprekinjeno od 9. do 14. ure.

POSKUSITE!

Naraščajoča voda opozarja na regulacijo

Po delj časa trajajočem lepem vremenu, je v torek ponoči zopet začelo deževati. Po dvodnevem neprestanem dežju, so vode v celjski kotlini zopet precej narasle. V četrtki zjutraj je moral Mestni odbor že ukrepati najnujnejše mere, da bi v primeru večje poplave ne bilo prevelike gospodarske škode. Otroke iz niže ležečih bivališč so šole že dopoldne spustile domov. Vojska je podrla zasilni most čez Voglajno v Zavodni, da bi ga narasla Vo-

glajna ne odplavila. Na gradbišču pri regulaciji Savinje je narasla Savinja povzročila precej škode. V času, ko to poročamo, Savinja in Voglajna še vedno naraščata, vendar, kot smo izvedeli v planinah sneži, zato se verjetno ni bati hujše poplave.

Morda to naraščanje voda ne bo imelo hujših posledic, opozarja pa, da celjska kotlina ne bo imela miru pred tovrstnimi nesrečami, dokler ne bo dokončno urejen ves vodni sistem.

Celjan Branko Sluga je izumil električni grelec na kratkostični sistem

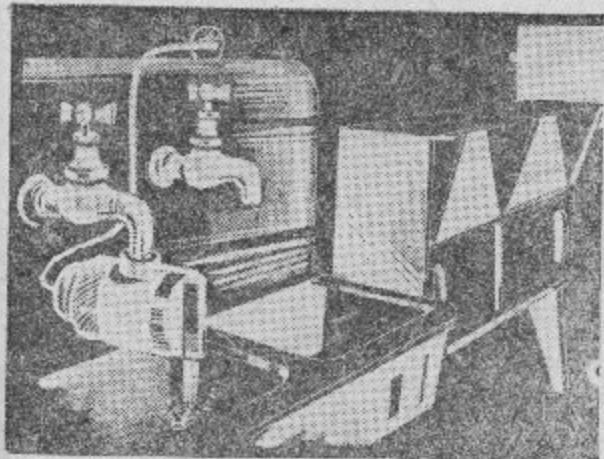
Kljub svoji mladosti — na oko bi mu jih še ne mogli prisoditi 30 let — je tovarš Sluga iznašel za naše gospodinjstvo že marsikaj praktičnega. Zal pa spriču akromnega značaja njegovi izdelki ne pridejo številčno na trg in marsikdo zanje niti ne ve. Mladji Branko Sluga je v prvi vrsti samo delavec in ima vse premalo trgovskega duha. Zato so njegovi praktični gospodinjstvi stroji ostali večji del samo darila sorodnikom.

V svoji delavnici je tovarš Sluga izdeloval stroje, ki smo jih pri nas še uvažali. Kot prvi domači proizvod je bil pleskarski valjček, ki je še pred nekaj leti kot uvoženo blago stal 8000 din, Slugov valjček enako dobre kvalitete pa je danes naprodaj po 600 dinarjev. Za tem strojem se je lotil izdelave mlinčkov za kavo. Ti leseni in izredno okusno izdelani mlinčki služijo lahko tudi kot okras vsaki kuhinji in imajo še to prednost, da lahko meljemo nanje tudi pravo kavo za kuhanje turške kave. Za tako fino mletje je treba samo v no-

stika, začne delovati šele takrat, ko spustimo skozi lamele vodo. Voda se segreje v trenutku, ko vključimo tok in dá 60 litrov tople vode na uro, če jo segrevamo na 60 stopinj. Če želimo bolj vročo vodo, spustimo skozi pipo manjši curek. Nasprotno storimo za manj vročo vodo. Ker dobimo s tem grelcem tudi popolnoma vročo vodo, lahko tudi na »ekspres« skuhamo čaj, kar je zlasti v zimskem času našim gospodinjam zelo prikladno. Če gospodinja slučajno pozabi izklopiti tok, ni važno, da bi narasla tokovina, saj voda v kratkem času v obliju izpari ter s tem sama prekine električni tok.

Razni laiki so v začetku nekam skeptično gledali na to novo pripravo, češ da je nevarna. Dolgotrajna uporaba v nekaterih gospodinjstvih pa je dokazala, da je naprava brez vsake nevarnosti, če je strokovno izdelana.

Ko je bila predlansko leto obrtna razstava v Celju, so bili razstavljeni

Električni grelec na kratkostični sistem, ki ga je izumil strojni ključavničar Branko Sluga iz Celja

tranzosti prestaviti nek vijak. Po vojni je tov. Sluga izdelal stroj za rezanje raznovrstne zelenjave, pa tudi rezanci bi se z malenkostno izpopolnitvijo dali rezati na tem stroju.

V zadnjem času pa je tov. Sluga iznašel gotovo eno izmed najbolj praktičnih novosti za naše gospodinjstvo — električni grelec na kratkostični sistem. Stroj sestoji iz obliju v velikosti kozarca za 2 dcl. V njem so lamele, skozi katere spustimo električni tok. Ker deluje ta grelec na principu kratkega

tudi njegovi izdelki. Ob tej priliki je dobil tov. Sluga posebno pohvalno priznanje.

Mladji strokovnjak ima v glavi še vse polno načrtov. Razna kovinska grostična podjetja pri nas se že zanimajo za njegove izdelke in mu stavljajo ponudbe, vendar v svoji majhni delavnici ne more serijsko izdelovati zaželenih predmetov. Kazalo bi, da bi pri nas v Celju ustanovili neke vrste podjetje za kovinsko galanterijo in poverili vodstvo mlademu strokovnjaku.

Načrti SZDL v Konjicah

Pretekli teden je občinski odbor SZDL v Slovenskih Konjicah obravnaval dosedanje delo in pripravil načrt za zimsko sezono. Odborniki so menili, da je potrebno zimsko mesec v prvi vrsti izkoristiti za široko izobraževalno delo v vseh smereh. Prejšnja leta je bilo več strokovnih tečajev (gospodinjstvi, šiviljski itd.), kmetijsko nadaljevalna šola pa je dala mnogo praktičnega in teoretičnega znanja kmečki mladini obeh spolov. Prav zaradi tega pa je bil odbor inenjena, da bi v letošnjem letu morali to vrzel v širokem izobraževalnem delu izpopolniti s predavanji, ki naj bi zajemala teme iz gospodarstva, politike, kulture in drugih področij, še posebej pa bi obravnavali vzgojo mladine.

Za izvršitev te naloge, ki bo zahtevala določeno poštrenovalnega dela, je bil postavljen poseben aktiv predavateljev (iz vrst prosvetnih delavcev, gospodarskih in kmetijskih strokovnjakov ter funkcionarjev množičnih organizacij), delno pa računajo na pomoč okrajnih forumov. Predvideno je, da bo na področju vsakega vaškega odbora SZDL okoli osem različnih predavanj, tako da bi jih bilo na področju vse občine do konca zimse sezone nad 50. V kratkem bo sklican posvet predavateljev, na katerem se bodo pogovorili o načinu dela, celotni načrt pa bo še obravnavala konferenca vsega aktivna SZDL konjske občine.

SINDIKALNI SVET V SLOVENSKIH KONJICAH O GOSPODARSKIH VPRAŠANJH

Sindikalni svet v Slov. Konjicah je pretekli mesec sklical v Ločah, Konjicah in Zrečah posvete iz gospodarskih vprašanj in tarifne politike. Razprava, ki so jo vodili odborniki KSS, je pokazala, da se v sindikalnih podružnicah še premalo zanimajo za gospodarska vprašanja in premalo o njih razpravljajo. To je prišlo zelo močno do izraza na posvetu v Ločah, kjer so posamezniki celo menili, da bi morali reševati določanje cen, plač in življenjskega standarda iskati v administrativnem določanju, kar bi praktično pomenilo iti korak nazaj. Po širokem pojasnjevanju z dokazi iz naše prakse pa so le uvideli, da to ne bi bilo prav. V Zrečah pa so zelo obsodili delovanje prekupe-

valcev in navijanje cen, kar škodi naši skupnosti in prostošolstvu, medtem ko so v Konjicah predlagali, da bi bodoči sistem nagrajevanja tako uredili, da bo delavec sam lahko izračunal, koliko zasluži na dan ali mesec.

USPEHI ŽIVINOREJE

Medzadružni živinorejski odbor, ki združuje v tej gospodarski panogi razen konjske še nekatere sosednje zadruge, je skupaj z ostalimi živinorejci letošnji pomlad dal pobudo za ustanovitev veterinarske ambulante in umetne osemejevalnice v Konjicah. To iniciativo so kmalu pričeli uresničevati, pri čemer so jim zlasti v finančnem pogledu pomagali okrajni forumi, s strokovnimi nasveti pa znani živinorejski strokovnjaki. Dela so kar dobro napredovala, pri čemer ima mnogo zaslug tudi upravnik konjskega državnega posestva tov. Adolf Tavčar. Ureditev prostorov, ki so nekoliko iz mesta na Prevratu, z nabavo nekaterih instrumentov so doslej stala nad 1.300.000 din, za nadaljnjo potrebno opremo pa računajo, da bodo potrebovali še najmanj 600.000 dinarjev. Predvidevajo, da bodo večino tega denarja prispevale kmetijske zadruge iz svojih sredstev. Pri otvoritvi, ki je bila preteklo nedeljo dopoldne, se je zbralo čestital k uspehu ter istočasno podal dokaj jasno analizo našega gospodarskega razvoja in zunanje politike.

Komisija za imenovanje direktorjev in poslovodij pri Okrajnem ljudskem odboru Celje razpisuje v smislu 89. in 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53)

meso poslovodje trgovine „Savinčan“ Polzela

Pogoji: Za navedeno mesto se zahteva 8 let komercialne prakse in po možnosti s strokovnim izpitom za gospodarskega poslovodjo.

Vse ponudbe je poslati kolkovane z obširnim življenjepisom, opisom kvalifikacij in dosedanjih službenih mest na Tajništvo oddelka za gospodarstvo OLO Celje do 20. novembra 1954.

O porušenem miru in druge zanimivosti

Leteci krožniki

Le kakšen vrag vas trka, ljudje, da se tako neudržano cepite v dve stranki: so — niso, za — proti. Da ne? O, pač! Le pogledite na primer časopisje. Mar ni živele strpno, v idilični slogi takorekoč ob isti skledi in taisti hrani? Je, in bilo je vseeno, kaj si vzel pred nos. Zdaj? Saj sami čitate. Kajne, da se že dajejo. Kjer se pa dajejo, je vojna. In vsa nebesna znamenja kažejo, da se utegne črna vojna razbohotiti v veselje in žalost, v zabavo in jezo in se bodo ljudje vsaj imeli s čim motiti v vsakdanjih tegobah. Da le ne bi prekmalu kaj treslo vmes! Joj, to bo še teklo črnila, peli stroji in se drli kolporterji! Naklade nezadržno konkurirajo v rasti celo cenam: 80, 100, 150 tisoč! Ljudje se opredeljujejo. Tabora sta si vse bolj zoperniška. Uskokov je vse več in več. Privrženci zatikajo svoja glasila za klobuke; ločitev bodi očitna: so — niso, ta je za, oni je proti, vrag ga pocitraj nasprotnika!

In to vse zaradi... I, zaradi česa neki, če ne zavoljo letelih krožnikov. So? Niso? So, da bi te hudič nazadnjaški! Niso, bes te oplazi fantastični! Da, smo že tam. V vrtincu smo in tu ne pomaga več ne rotilen in molitev, ne jasnovidnost in kratkovidnost, ne modrost in norost. So! Niso!

Jaz sem v stvari neutrum. Vem, vem, kako kažete name s prstom: sredinec figurski, brez jasnih nazorov in opredeliliv! Tu ni sredine: verjameš ali ne verjameš, si za ali si proti!

Sem! Za krožnike sem zmeraj in za cigare tudi! In še nekaj malega smisla imam za polne in dišeče. Le z letelimi sem imel že v življenju nekatere neveselosti, kajti sem poročen in imam ženo.

Pa kaj bi to! Zdaj gre za jasnost. Lejte, smo že skupaj! Za jasnost gre, jasnosti pa ni. Je ni ne zastran krožnikov in cigar, ne žlic in repatic, ne zastran meteoritov in bolitov in tudi ne zastran grozljivih Marsovcev in zapejljivih Vener.

Mislím, da zdaj že jasno vidite, kako je z jasnostjo po jasnem nebu. Zatega-

del sem tedaj jaz neutrum in sem odločno proti »tednu letelih teles« in »proti letalskemu tednu v vsemirju«, ki ju rajtata prirediti oba tabora kampanjsko s propagando in poštnimi znamkami po 2 din. Pravim: vi zavjevcj dokažite, da leté — končno vseeno, kdo in kaj — krožniki, sklede, žlice, cigare, kozarci, sekire... Ujemite in ujetnika razstavite ljudstvu na ogled v Celju na polulski šoli, kakor jadranski ribiči morskega psa! Pri moj, bom z dušo in telesom z vami že zaradi tega, ker ste v večini, sodeč po razgrabitvi zadnjega TT, da sem se, počasnež kakor sem, lahko le pod nosom obrisal zanj. Z večino je namreč modro držati in tudi tuliti z volkovci.

In vi proti-jevci, dokažite, da poljudno znanstveno dokažite, kaj ta »nekaj« je in kaj ta »nekaj« ni! Kajti na tem, da »nekaj« v zraku je, pa meša ljudem glave in štrane, nekaj je. Zagotavljam vas, da si bom dal še za čez noč Poročevalca, Prijatelja in celo Ježa pod trudno betico in ostal pri veri očetov. Sicer bo z vero zadrega in se utegnajo nebesa hudo odmakniti v nadaljnji neznani svet in vice tudi. Zaenkrat pač ne verjamem, da je tisti prosluli bolit bil tako muhast, da je

kolovratil točno od Ljubljane do Šabca sam samcat, ondudaj pa se je zmisli in povrgel troje do sedmero mladčev in obudovanje beograjskih zija.

Ne, jaz se še ne morem opredeliti. Kar zmorem, je to, da svedčano obljubljam, da bom trikrat prebral obljubljeno korajžno celostansko razpravo o letelih predmetih med Zemljo in Vse-mirjem v TT, kakor tudi to, da bom hrabro študiral vse še tako plašno znanstvene razprave o nekaterih nebesnih pojavih v resnem časopisju. Tako mi bo, upam, v teku dogodkov vse jasno. Med tem pa ne bom držal rok križem, ampak bom pridno varčeval s plačo od prvega opoldne do zadnjega v mesecu skozi vse leto in ne le v tednu varčevanja. Kako bi se sicer mogel udeležiti lepega in poučnega izleta k našim vsemirskim sosedom, ki bi ga, kakor menijo nekateri vneti bralci, utegnili organizirati ta ali oni list. Zelo se ga veselim. Da bi se le mogli zediniti zastran cilja; ene bodo skoraj gotovo hotele k Marsovcem, drugi bi pa raje šli na Venero. Če nas pa že poprej atomska bomba zastoni ponesne na druge svetove, zapustim prihranke direktorju podjetja za lmanje razbitih kosov Zemlje.

Rado Guč.

Čemu strah pred reklamo

Celje je gotovo eno izmed najbolj lepo urejenih mest v Sloveniji. Se nekaj malenkosti, pa mestu ne bo kaj oporekati. Med temi malenkostmi je ena, ki bo gotovo razdvajala merodajne v mišljenju.

Reklama je v Celju preskromna. Svetlobnih reklam je zelo malo. Tu so sicer težave. Ni jih malo zaradi tega ker se jih namenoma otepajo, tem več zaradi tega ker so drage in ker so zaenkrat slabe kvalitete in kaj hitro gredo po zlu. Sicer pa svetlobna reklama ni vse in neonska tudi ni edina v tej

nekaj stalo. Te prazne ploskve ne dajejo priklupnega izgleda, čeravno so pod njimi lepo urejeni parki in nasadi. Take zidne površine naravnost kličejo po reklamnih napisih, od katerih bi imeli dvojno korist: Poživeli bi izgled mesta in pomagali bi utrditi v ljudeh sloves naših socialističnih podjetij.

O tem drugem je vredno spregovoriti. Ze od nekdaj se podjetja trudijo potrošnikom vcepiti pojem za svoje obrate, izdelke in podobno. Se danes se ta imena krčevito držijo. Minulo je že celih trinajst let od predvojne Jugoslavije, toda ljudje še vedno govorijo Stermecki, Mišlej, Rakuš itd. Zakaj? Gotovo ne zato, ker so imeli do teh trgovcev, med njimi tudi do izdajalcev in nemškutarskih krvnikov osebni odnos simpatije. Ne. To je zaradi njihove reklame, ko je veljal izraz »grem k Stermecki« ravno toliko, kot »grem v Ljubljano«. Podobno je bilo z zobno pasto Kalodont. Ta firma je postala izraz pri preprostih ljudeh za vse zobne paste katere koli znamke. Tako je bilo z milom, praški, bonboni, čevlji, oblekami itd.

Nekatera podjetja, oziroma nekateri izdelki so se doslej že uveljavili pod novimi podjetji. »Aero« barve, izdelki Jugovinil, izdelki »Toper« itd. So pa podjetja, ki se še niso »vrnila v oči in ušesa« potrošnikov. Mnoga podjetja si morajo pomagati s prejšnjimi naslovi v oklepajih. Zakaj? Prodajajo mar manj vredno blago? Ne. Ljudje se še niso navadili pa se bodo takrat, ko jih bo reklama povsod preganjala. Ob puščavski cesti od Aleksandrije do Kaira sem videl na gosto posejano reklamo na velikih ploščah in to tam, kjer desetine kilometrov ni bilo nobenega naselja. Zakaj bi torej pri nas ne mogli na podoban način urediti reklame.

Sicer je tu malo težje, ker je še neka nerodnost. Podjetja prerada menjaajo ime. To gre v škodo popularizacije podjetja. Tehnometal v Celju je že tretjič menjal ime. Bilo bi treba imena podjetij dokončno urediti, jih ustaliti, potem pa primerno reklamo.

Bi bilo v Celju težko kaj takega? Cello brez velikih stroškov. Deloma tudi zastoj. Mestni odbor bi določil posamezne zidove, bodisi hišne, bodisi občestne v te namene. Potem bi jih zlicital. Povabil bi na licitacijo velike tovarne tudi izven Celja, na primer Zlatogor milo itd. Pridrži bi si pravico kontrole in dovolitve. Saj so tudi razne lokale uredili kot je zahteval LOMO. Podjetja bi za to reklamo plačala pristojbino za določen čas. Lahko pa bi vse to prepustili Opleševalnemu društvu, ki bi s tem pridobil finančna sredstva kot pri lepljenju lepakov in denar uporabilo za splošno koristne namene mesta.

Se nekaj pripomb k obstoječim reklamam. Le-te niso povsod pravilne. Tujec pride v Celje (s temi tujci ne mislim samo one izza meje). Kaj ga zanima predvsem? Najprej hotel, potem Putnik, dalje banka, kino, gledališče in ostale javne ustanove. Banka v Celju ima gotovo premajhne napise, saj so v obeh primerih na srednjevelikih steklenih ploščah. Kdor ne ve kje je, je ne najde prej, dokler ni prečital vseh napisov v ulici. Nekatera podjetja in ustanove so izven središča, kamor tujci celjejo prvi koraki. Ta podjetja bi si na primernih mestih zagotovila reklamo, zraven pa najvažnejše podatke kot vodič. »Hotel Savinja« bo ostal vedno prikrajan za obisk, če v mestu ne bo imel primerne reklame. Putnik v Celju ima vsemogoče slike obmorskih mest, nima pa slik in napisov naših najbližjih gostinskih podjetij in izletnih točk, ki bi tujca privlačile. Kako dajajo to drugje? Ko pride tujec do turističnega urada, mu vtaknejo v žep vabila in prospekte vseh hotelov v bližini, na katerih so natiskali vse prednosti dotičnih gostišč in vse udobnosti. Tujec bi moral biti v zadregi kam naj gre, ne pa da je vesel, če je zvedel vsaj za eno možnost prenočevanja in bivanja.

Reklama torej le ni tako ničvredna stvar. Kaj pravite?

OPOMIN

VSEM DAVČNIM ZAVEZANECM PRIVATNEGA SEKTORJA NA PODROČJU LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE CELJE

Na podlagi 8. in 9. člena uredbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov (Ur. l. FLRJ 33/53) opominjamo vse davčne DOLŽNIKE, da je zapadlost plačil-a vseh vrst davčnih obveznosti z dnem 15. novembra 1954. Po preteku tega roka se bodo davčni dolgovi prisilno izterjali. Ta opomin velja v smislu citirane uredbe kot splošen opomin ter pozivamo davčne zavezance, da pravočasno poravnajo zapadle davčne obveznosti.

Uprava za dohodke
Ljudskega odbora mestne občine Celje

Motorne dirke v Konjicah

Auto-moto društvo v Slov. Konjicah je preteklo nedeljo priredilo ulične hitrostne dirke z motornimi kolesi in dirkalnimi avtomobili. Nastopilo je 11 motoristov in 2 avtomobilista iz raznih krajev Slovenije. Praga je bila dolga 1500 m s tremi oziroma štirimi zelo ostrimi ovinki, ki so od vozačev zahtevali dosti izurjenosti.

Rezultati so bili naslednji: motorna kolesa 48 cm: 1. Mali Tone (DKW) 5:29,9; 2. Brglez Franc (Sachs) 3:41,5; motorna kolesa 125 cm: 1. Cerić Mladen (Puch) 5:51,0; 2. Oblak Boris (Rumi) 6:26,1; motorna kolesa 350 cm: 1. Pepeč Ervin (Puch 5:55,4; 2. Brvica Mirko (TNV) 6:58,1; 3. Oblak Boris (Rumi) 6:41,4; motorna kolesa nad 500 cm: 1. Cerić Mladen (Puch) 6:10,9; 2. Tajfer Jaro (AJS) 6:25,0; 3. Brvica Mirko (TNV) 6:28,8; avtomobili do 1100 cm: Pepeč Ervin (Fiat) 7:51,0 (en krog 1:28,2); avtomobili 1300 cm: Malerič Dušan 5:49,2 (en krog 1:17,1). Najboljši čas dneva je dosegel Malerič Dušan iz Ljubljane, ki je naš znani dirkač, s časom 1:17,1. Vsi dirkači, razen z 98 cm, so vozili na pragi po pet krogov. Največ prvih mest je odnesel domačin, znani dirkač tov. Cerić Mladen, z njegovim motorjem je bil prvo mesto dobil tudi tov. Pepeč Ervin z avtomobilom. Gledalcev je bilo preko 1500, k uspehu pa je mnogo doprinelo še lepo vreme in dobre tehnične priprave.

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO

CHURCHILL O PESIMIZMU IN OPTIMIZMU

Premier Churchill je nekoč razlagal svojemu najožjemu sodelavcu Antoniju Ednu, kako si predstavlja optimiste in pesimiste:

— Če stoji na mizi do polovice polna steklenica žganja, potem je optimist tisti, ki pravi, da je polovica žganja še v njej in pesimist tisti, ki zagodnja, da polovico žganja že manjka.

Odkritje spominske plošče padlim partizanom na Rosuljah

Organizacija Zveze borcev na Ljubnem si je že pred enim letom zadala nalogo, da uredi skupen grob padlim borcem-partizanom, ki so bili pokopani na rosuljskem pokopališču in izven njega. To lansko zamisel so uresničili šele te dni, ko so 16 neznanih borcev XIV. udarne proletarske divizije, nekaj pa tudi Slanodrovcev, prekopali in jim uredili skupen grob.

Odkritja spominske plošče se je udeležilo veliko domačinov, šolske mladine in zastopnikov množičnih organizacij, prišli pa so tudi zastopniki šostanjskega okraja.

Neznanim junakom, ki so v tem lepem savinjskem kotičku pustili svoja mlada življenja, je pri odkritju spominske plošče zaigrala nazarska godba žalostinko, šolska mladina se jih je spomnila z ganljivimi deklamacijami in recitacijami, sekretar partijske organizacije Ljubno tov. Rok Klemenšek pa je njihov spomin počastil z lepim, izbranim govorom.

V tem skupnem grobu počivajo samo tiste žrtve, ki so padle v letih 1941 do 1945 v Ljubnem, za ostale žrtve pa, ki ležijo razkropljene po vseh gozdičkih in obronkih ljubanske občine — teh je gotovo okrog 300 — pa bodo Ljubenci uredili partizanski dom v Brunetovi hiši. Na pročelju doma je zamišljena velika spominska plošča z imeni borcev in umrlih v taboriščih, v notranjosti pa bodo uredili muzej NOV in splošno ambulanto.

V. S.

Jurček Krašovec:

S potovanja na Bliznji vzhod

SFINGA — NAJIMPOZANTNEJŠI KIP V ZGODOVINI

Kot predstraža piramid, ki so postavljene na manjši vzpetini nad nilsko dolino, stoji v podnožju griča veličastna sfinga. Zgradil jo je Kefren, Keopsov sin, ki si je za grobnico postavil srednjo piramido. Sfinga je tudi bila grajena kot simbolični stražar svetega prostora okoli Kefrenove piramide. Pred 5000 leti je od sfinge do piramide bila speljana široka cesta. Pozneje je to cesto in celo sfingo zasul puščavski pesek, tako da Herodot sploh ni vedel zanjo, ko je hodil okoli piramid. Danes je ta največja sfinga v zgodovini človeštva odkrita. Kip Svobode v New Yorku je menda tudi veličasten, toda sfinga ga gotovo zamači po impozantnosti, starosti in načinu, kako je bila zgrajena.

Zamislite si figuro leva, ki ima sprednje noge stegnjene naprej, zadnje podvite, kakor pač te velike mačke ležijo. Glava tega leva je človeška s polkrivalom, kakršno je upodobljeno na vseh portretih faraonov. Ves ta trup je sklesan iz ene same skale, razen prednjih nog. Ves kip je dolg 74 metrov, visok pa 20 metrov. O sfingi kroži več razlag. Verjetno bo držalo to, da je s to veličastno plastiko hotel staroegipčanski kipur upodobiti Kefrena zelo simbolično. Obraz — ženska lepota, pokrivalo kralja — torej pametnega moža in levji trup — simbol moči. Če je Michelangelova »Monna Lisa« zares tako skrivnostna, potem je tudi sfinga. Njene oči so uprte v daljavo, nekako neprizadeto, skoraj srepolj. Skoraj bi rekli, da je zato tako brezčutna, ker je svet med tem že toliko doživel, da bi ne mogla biti drugačna, četudi bi kdaj drugačen izraz odseval z njenih lic.

Kogar je kdajkoli privlačila mikavnost zgodovine človeštva, mora tu razgledati svojo domišljijo. Veličastnost dobe, ko je Egipt cvetel in bil na višku svoje moči, je neizpodbitna. To je bila doba, ki je pomenila velik kulturni napredek za človeštvo, čeravno je bila takratna oblika vladavine kruta. Poleg kultur v Aziji in takrat še neznan Ameriki, poleg omikanih Asircev, dalje takrat vstajajočih Grkov, je bil Egipt središče človeškega napredka, saj so v tistem času vsi ostali narodi, med njimi tudi vsi, ki so danes na moči, bili v globoki primitivnosti. Razvoj človeške družbe je od vsakega ljudstva zahteval isto pot skozi razne oblike družbenih odnosov. To je bilo neizogibno, zato je stari Egipt v tem razvoju prednjačil in dal pogoje za hitrejši razvoj drugih narodov, ki so prišli z njimi v stik. V poznejši dobi zasledimo tesnejše stike Egipčanov z Heleni ali Grki, vendar so slednji povzeli več od Egipčanov, kot Egipt od Helenov. Tako so Grki povzeli kult izide in Ozirisa, ki je prešel tudi na Rimljane. Z njimi se je ta misterij razširil po vseh rimskih pokrajinah do Britanije in obal Črnega morja. Izidini templji so stali tudi v Celju, Ptuj in drugod. Torej, so se prav tu na naših tleh klanjali takratni prebivalci istemu božanstvu, kot klasični Egipčani pod vročim afriškim soncem.

Če so Grki poznali visoko kulturo Egipčanov, so tem bolj morali strmeti Rimljani, ko so prevzeli vodstvo pred Grki in najprej s Cezarjem pozneje pa z Antonijem zavzeli Egipt in dokončali vladavo polgrške Kleopatre. Našli so narod in deželo, ki je ustvarjal veličastne spomenike svoje dobe takrat, ko se še Rimljani niso zavedali, da bo na simbolični osnovi mita o Romulusu in Remu pod volkuljo kdaj nastala tako močna rimska država.

Egipčani so ostali zvesti svojim običajem, svoji umetnosti in arhitekturi do kraja. Zgodilo se jim je tako, kot se je pozneje Grkom in Rimljanom. Novi narodi so začeli pisati zgodovino. Egipt je zemlja, ki v tisočletjih doživlja vzpon in propast različnih vesele vseh dob. Najprej Egipt sam, pozneje Grki, nato Rim. Stoletni gospodarji osmanskega cesarstva, so po zaslugi Siptarja Mohameda Alija izgubili oblast nad Severno Afriko. Pod novimi islamskimi vladarji je Egipt premagal Napoleona, okusil nadvlado Britanije, katere se je v zadnjem času sunkovito otresel. Po 2000 letih bojuje Egipt spet boj za samostojnost in to brez krone. Naj bo kakorkoli. Egipt ne bo nikoli več predstavljal v svetu to, kar je v času faraonov.

V KAIRO — ODLOMEK O ETIOPIJI

Zaviral sem turistom iz Evrope in drugih delov sveta, ki so imeli toliko denarja, da so ga lahko tudi po neumnem zapravljal. Za zabavo se pustijo prevažati z velibodi, konji in oali. Pustili so se nositi na vrh Keopsove piramide, dasiravno bi se lahko sami povzpeli. Ne da bi kaj prispel, sem opazoval, kako je mlad Beduin v desetih minutah prišel na vrh piramide in nazaj, seveda tujci so ga obsuli z drobižem. Bil bi zadovoljen samo z drobižem, ki so ga tjavendan razmetavali. Namesto v Kairo bi se odpeljal ob Nilu navzgor v Karnak, dolino kraljev, v Asuan, k templjem Ramsesa II., ki jih je dal sklesati v živo skalo. Toda moje potovanje v Egiptu se je končalo. Sedel sem v tramvaj in se zapeljal v glavno mesto današnje egipčanske republike.

Spotoma sem v časopisju zasledil drobno vest o predvidenem obisku etiopskega cesarja v domovini. Spominjam se, da so nekateri v Celju zaradi primitivnega znanja zgodovine neprimerno sodili o tem narodu. Za naše ljudi je včasih Afrika preveč posplošen pojem. Zato, da do nedavnega ljudozersko Afriko, južno od ekvatorja, so stlačili v isto vrečo s predeli, ki so bili na visoki stopnji že takrat, ko se za našimi predniki izgubi še vsaka zanesljiva sled.

Etiopija je bila v starem Egiptu večkrat del kraljestva, drugače pa vedno tesno povezana z njim. Vrsta etiopskih kraljev je bila istočasno na prestolu v spodnjem toku Nila. Med portreti faraonov najdemo obraze popolnoma hamitskega tipa. Nekateri etiopski faraoni so bili zelo modri in močni vladarji egipčanske države. Etiopci so večkrat vdrl do Aleksandrije, medtem ko Egipčani v spodnjem delu nilskega toka niso nikoli premagali junaškega naroda v planinah in visokih planotah, ki je rojstni kraj »svetega Nila«. Zato lahko štejemo etiopski narod za enega redkih ljudstev, ki so se skozi tisočletja obdržali in bili, izvzemši kratka obdobja, vedno svobodni. Rimljani niti poskušali niso priti do njih. Niso jim bili kos Asirci, ne Perzijci, ki so dostikrat vdrli v Egipt. Enako neslavno so končali v teh višavah nasledniki središčnega ozemlja nekdanjih velikih Rimljanov.

All veste...

1. Kje najbolj in kje najmanj kadijo?
2. Kaj o pariških Tuilerijah?
3. Ali veste, koliko ur grade sodobno vojno letalo?

1. Najbolj kadijo v ZDA, kjer znaša povprečna letna poraba tobaka na prebivalca dobre 3 kg in pol, najmanj pa v Italiji, kjer ne znaša povprečna poraba tobaka na prebivalca niti cel kilogram na leto.

2. Tuilerije, palača, zgrajena na zemljišču nekdanjih opekarn (tuileries), je dala v XVI. stoletju sežidati Katarina Medicejska in so bile poslej bivališče francoskih kraljev, dokler se niso pod Ludvikom XIV. preselili v Versailles. Med Revolucijo je palača postala sedež upravne oblasti in je dobila ime Narodna palača (Palais National). Napoleon in njegovi vladarski nasledniki vse do Napoleona III. so zopet stanovali v njej in je tedaj prevzela svoje staro ime. Med komuno leta 1871 je bila požgana.

3. Dandanes je potrebnih okrog 1.440.000 strokovnih ur za izdelavo sodobnega vojnega letala.

CELJSKE BODICE

DEKLE IN RIBICA

(Prosto po narodni)

Dekle je k Voglajni šla
tja v Zavodno vesela.
Vodo je zajemala,
je ribico ujela.

Ribica prosila je:
»Oj, pusti me umreti!
V tej strupeni brozgi mi
ni moči več živeti!

Zlahta mi pomrla je
v odplakah industrije.
Le še smrti si želim,
sem sita nemarnije!

Deklica usmiljena
ni ribice spustila,
muke ji je skrajšala
in hitro jo ubila.

KOKODAKI!

Stari jajca za stotak!
Kurji standard zdaj je tak,
ni vesel ga človek vsak.
Kokodaki! Kokodaki!

Ze petelin kakor pav
kure vodi domiljav.
Kviku kura dviga rep,
kupu se poveša žep.

Zlata zdaj je kurja rit,
jajo lahko si hitro sit.
Stiri jajca za stotak.
Kokodaki! Kokodaki!

eljani

so bodo zopet enkrat od sreča nasmejali!

V soboto nas bo obiskalo Veselo gledališče iz Maribora (DPD »Svoboda« Tabor-Maribor), ki je na svojih gostovanjih po najrazličnejših krajih naše domovine zelo salve smeja. Napovedanega dne bodo v dveh predstavah (ob 17. in 20. uri) v dvorani Ljudskega odra člani te skupine priredili veseli večer, ki bo Celjanom nudil lepo sobotno razvedrilo. Na sporedu so zabavne in humoristične točke — ki jih Celje še ni videlo — skeči, dvogovori in drugo. Sodeloval pa bo tudi orkester Veselega gledališča.

Nasmejani Celjani pa bodo še bolj nasmejani, če jim bo pri zaključku predstave potegnili sreča pri žrebanju lepih daril, ki so jih darovala celjska in mariborska podjetja.

Vstopnice se že prodajajo pri blagajni Ljudskega odra in bo treba kar pohiteti, če nečete zamuditi veselega večera in še bolj razveseljivega dobika.

TISOČ METROV DEBEL LED

Na obeh polarnih tečajih je večna zima. V morju plavajo veličastne ledene gore. Znano je, da te ledene gore ne plavajo po površini vode, temveč, da je v vodi devet desetih njihove velikosti, zunaj pa komaj ena. Med temi gorami štrlijo nekatere sto metrov nad vodo, to se pravi, da je debel led tudi po en kilometer.

VROČ OTOK

Na svetu ni veliko delujočih vulkanov. Rekord pa nosi tihomorski otok Java. Ima 117 vulkanov, od katerih je 97 delujočih.

Kaj smo videli in doživeli

(Konec)

v HOLANDIJI

SLOVO OD HOLANDIJE IN NJENIH GOSTITELJEV

Prav tako kot sprejem sam, je bilo tudi slovo Holancev od nas nad vse iskreno in toplo. Naš gostitelj in prijatelj Boelsma pa nam je za slovo pripravljal še posebno presenečenje. Ko smo bili drugi večer njegovi gostje, smo po večerji dalj časa obsedeli pri njegovi mizi. Nekam preradoveden se nam je zdel, ko je nenadoma začel vsakega posebej izpraševati po njegovem življenju in družinskih prilikah. Vsak od nas je tako nekam površno razgrnil pred njega svoj »curriculum vitae«, nazadnje pa je tudi gospodar sam začel prav odkritosrečno pripovedovati svojo mladost in družinske razmere obeh zakoncu. Teh izpovedi kot tujci in kot Slovenci, ki smo radi bolj zaprti, sprva nismo pravilno razumeli. Naslednji dan pa mi je gospodar pojasnil ta običaj, ko sem po popoldanski kavi obsedela za mizo gostoljubne zakonske dvojice.

»Menda ne boste zamerili — je začel gospodar — da sem vas sinoči izpraševal po vašem življenju. Gotovo ne veste, da je pri nas na Holandskem

navada, da tujcem, ki jih spoznamo za vredne imenovati jih naše prijatelje, razkrijemo vse svoje življenje — toda isto zahtevamo tudi od njih. To izpovedovanje, ki se vrši skoro v obredni svečanosti, nas približa drug drugemu in nam daje pravico, da vas imenujemo svojega prijatelja. Vaše odkritosrečne izpovedbe — pozitivne in negativne — dajejo poglavarju družine pravico na odločitev, ali vas sprejme v svoj domači krog kot prijatelja, ali pa samo kot tujca. V trenutku pa, ko začne tudi gospodar sam izpovedovati svoje življenje, je to dokaz, da vas je iskreno sprejel kot svojega člana družine in s tem ste lahko njegov gost, kolikor časa želite.

Nas je družina Boelsma iskreno in toplo sprejela v svojo sredino kot goste in prijatelje, vsekakor pa smo bili ob slovesu prijetno presenečeni, ko smo hoteli poravnati dolgeve za celotedsko izvrstno oskrbo. Ker sem jaz še hotela videti Francijo in Pariz, sem zapustila prijazna zakonca Boelsma nekaj dni pred ostalimi in stopila prva k računu. Začuden sta me pogledala, ko sem jima ponudila denar. Bilo mi je zelo nerodno, da bi v tuji deželi zapustila dolgeve — skušala sem jima to pojasniti, toda nič ni pomagalo. »Kaj ne veste, da je Holanču velika čast gostiti tujca!« je končno dejal gospodar in skoro s prezirom pogledal na ponujeni mu denar. Da pa bi mi »olajšal vest«, je končno privolil, da vzame za spomin 3 nove jugoslovanske 50 dinarske bankovce. To je bilo plačilo za celotedsko neoporečno oskrbo. Morda pa je gostitelj Boelsma vedel, da to ceno visoko presega naše spoštovanje in občudovanje njihove dežele in njenih iskrenih prebivalcev.

V. S.

Tega članka Vam ni treba čitati...

NAREDITE VESELJE SVOJIM SORODNIKOM IN ZNANCIEM V TUJINI

Marsikdo ima sorodnike in znanke v tujini, ki vedno v pisnih opozarjajo: pišite mi novice iz domačega kraja. Koliko bi si prištedili pisanja in razmišljanja, če bi te sorodnike in znanke enoslovno naročili na naš list, ki tedensko prinaša poleg političnih, gospodarskih in kulturnih novic tudi novice čisto družbenega značaja kot rojstva, poroke, smrti, nesreče, sodne vesti itd., itd. V pisnih bi se lahko posvetili veliko bolj družinskim razmeram in tistim dogodkom, ki jih sicer zaradi preobširnosti pisanja ni mogoče več tako podrobno opisovati. Vsi rojaki in inozemstvu so nam doslej že dostikrat pisali, kako nestrpno pričakujejo naš list in kako tesno jih povezuje z domovino in tujakinjami dogodki.

Glede naročnine ni posebnih potov in skrbi. Znanec plača letno naročnino v našem dinarju, ki znaša komaj 1000 din. Morate razumeti, da je treba dati na vsak časopis znamko. Čim plačate naročnino za večjega sorodnika ali znanca in nam posredujete njegov točni naslov, bo že začel dobivati naš časopis. Brez dvoma vam bo za to zelo hvaležen.

TUDI FANTJE PRI VOJAKIH SE ZANIMAJO ZA PRILIKE V DOMAČEM KRAJU

Slušal sem moža, ki ima sina pri vojaki, ko je dejal: »Najtežje mi je to pisanje. Fant pravi, da mu je dolgčas, če ne dobi pošte. Jaz pa mu raje pošljem kakega jurja. Težko se spravim k pisanju!«

Da, fantu je potreben denar, toda s tem mu radovednosti po dogodkih doma še nismo olajšali. Kaj, ko bi oče enkrat plačal le 500 din in postal upravi našega lista sinov naslov, pa bi bil fant tudi zelo zadovoljen. Fantom, ki so naročeni na naš list, vsako leto ob večjih praznikih objavlamo brezplačno pozdrave sorodnikom in znancom, če vsem ne morejo pisati čestitk.

Zapomnite si, da naročnina za vojake kjer koli v državi ne stane nič več, kot je običajna letna naročnina.

ZACELI BOMO PRIOBČEVATI POVEST O CELJSKIH GROFIH V BESEDI IN SLIKI

»Savinjski vestnik« prinaša pred vsemi drugimi slovenskimi listi največ domačega gradiva in je zaradi tega med našimi naročniki zelo priljubljen. Opozoriti moramo, da vsa leta število naročnikov polagoma raste, čeravno nismo nikoli sprožili večje akcije za razširitev, ker nam večja naklada ne prinaša nobenih finančnih koristi, marveč le izgubo. Toda ker je naša dolžnost, da približamo list vsem našim ljudem, se bomo v bodoče še bolj trudili, da bo »Savinjski vestnik« zadostil vašemu okusu, da bo vseboval pestro vsebino in da bo drugo leto stalno izhajal na 8 straneh.

Poleg tega bomo že letos začeli objavljati povest z ilustracijami o Celjskih grofi. Ta povest bo prvič izšla v taki obliki, zato bo naše bralce gotovo pritegnila k branju. Ker bo tiskana vselej v podlistkih, jo bodo naročniki lahko izrezovali in spravljali.

Odrežite in nam pošljite!

Naročilnica

Podpisani _____, kraj _____

ulica _____, pošta _____, naročam _____

»Savinjski vestnik« in prosim, da mi ga začnete s _____ redno pošiljati.

Naročnino bom nakazal po položnici, katero priložite prvi številki.

Datum _____

Podpis: _____

